

חולי סרטן צעירים: נתונים ומידע על קיומן של מרפאות ייעודיות וסיוע בחזרה לשוק העבודה

כתיבה: יונת מייזל | אישור: שלי לוי, ראש צוות
תאריך: י"ב בטבת תשפ"ו, 1 בפברואר 2026

מסמך נתונים

תוכן העניינים

1	תמצית.....	1
3	מבוא.....	1
5	נתונים על חולי סרטן צעירים בישראל.....	2
5	2.1 מספר המאובחנים עם סרטן בשנים 2018–2022 שהיו בחיים בסוף שנת 2022.....	
7	2.2 נתונים על מאובחנים צעירים בסרטן לפי מגדר, קבוצת אוכלוסייה ומחוז.....	
9	2.3 סוגי הסרטן השכיחים בקרב מאובחנים בני 18–44 שהיו בחיים בסוף שנת 2022.....	
11	3. מספר המקרים החדשים בשנים 2018–2022 בקרב בני 18–44.....	3
13	4. מרפאות ייעודיות לטיפול בחולים ובמחלימי סרטן צעירים.....	4
14	4.1 נתוני משרד הבריאות על מספר המרפאות האונקולוגיות לכלל האוכלוסייה.....	
15	4.2 מרפאות אונקולוגיות ייעודיות לחולי סרטן צעירים.....	
18	4.3 היעדר מרפאות ייעודיות למחלימים צעירים.....	
21	5. סיוע בשילוב מחלימי סרטן בשוק העבודה.....	5

תמצית

מסמך זה נכתב לבקשת חברת הכנסת אימאן ח'טיב יאסין ומוציגים בו נתונים על מאובחנים עם סרטן בגילים 18-44, מידע על קיומן של מרפאות ייעודיות לחולי סרטן צעירים ועל הסיוע הניתן להם בהשתלבות בשוק העבודה.

- לפי נתוני משרד הבריאות, בסוף שנת 2022 חיו בישראל 120,862 אנשים בכל הגילים שאובחנו עם מחלות הסרטן במהלך השנים 2018-2022. יש לשים לב לכך שנתון זה אינו כולל חולים שאובחנו במהלך השנים 2018-2022 אך נכון לסוף שנת 2022 לא היו בין החיים וכן הוא אינו כולל חולים שאובחנו לפני שנת 2018 ונכון לסוף שנת 2022 היו בין החיים. מבין 120,862 האנשים שאובחנו עם סרטן במהלך השנים 2018-2022 והיו בין החיים בסוף שנת 2022, **19,612 (16%) אובחנו בגיל 18-44. נציין כי שיעורם של המאובחנים הצעירים (16%) מכלל המאובחנים נמוך משיעור בני 18-44 באוכלוסייה (36%).** שיעור האנשים שאובחנו עם מחלות הסרטן בגיל 18-44 והיו בין החיים בסוף שנת 2022 עמד על 5.7 מאובחנים לאלף נפש בגילאים האלה, לעומת 16.5 מאובחנים לאלף נפש בקרב כל יתר הגילים (שיעור המאובחנים לאלף נפש בכל הגילים יחד כולל בני 18-44 עמד על 12.6 מאובחנים לאלף נפש).

- 63% מחולי הסרטן שאובחנו בגיל 18-44 אובחנו עם לפחות מקרה אחד של סרטן חודרני (12,356 חולים),** לעומת 85% מהמאובחנים בכל הגילים. **255 חולי סרטן צעירים (1% מהמאובחנים הצעירים) אובחנו עם יותר מאבחנה אחת של סרטן,** לעומת 3% בקרב המאובחנים בכל הגילים.

- יותר ממחצית ממקרי הסרטן שאובחנו בשנים 2018-2022 בקרב כלל האוכלוסייה אובחנו בקרב נשים - 57%, ואילו בקרב חולי הסרטן הצעירים שיעור המקרים שאובחנו בקרב נשים גבוה הרבה יותר - 76%, כלומר **שלושה מתוך ארבעה מקרי סרטן בקרב צעירים היו בקרב נשים.**

- בשנים הנסקרות 9% ממקרי הסרטן אובחנו בקרב האוכלוסייה הערבית, שיעור נמוך משיעורם בכלל האוכלוסייה (21%). אם בוחנים את קבוצת הצעירים בקרב אוכלוסיית היהודים ואחרים עולה כי שיעור המקרים המאובחנים בקרב בני 18-44 הוא 15% מסך המקרים בקרב אוכלוסייה זו, בעוד ששיעורם בקרב החברה הערבית הוא 24%. עם זאת, **האוכלוסייה הערבית צעירה יותר ואם בוחנים את שיעור המאובחנים בני 18-44 לאלף נפש בני אותו הגיל, אזי שיעור המקרים לאלף נפש בקרב אוכלוסיית היהודים ואחרים בגילים 18-44 עמד על 6.6, לעומת 3.1 בקרב האוכלוסייה הערבית.**

- מבין חמשת סוגי הסרטן הממוקד האחראים לכל המקרים של הסרטן הממוקד בקרב חולי הסרטן הצעירים שאובחנו בשנים 2018-2022, סרטן צוואר הרחם היה סוג הסרטן הממוקד השכיח ביותר הן בקרב החולים הצעירים (6,104 מקרים) הן בקרב החולים בכל הגילים (7,739),** אולם שיעור החולים בסוג זה בקרב חולי הסרטן הצעירים (85%) גובה ביותר מפי שניים מהשיעור בקרב כל הגילים (40%).

- מבין עשרת הסוגים השכיחים של סרטן חודרני בקרב חולי הסרטן הצעירים שאובחנו בשנים 2018-2022 ואחראים על 86% ממקרים הסרטן החודרני בקרב אוכלוסייה זו, סרטן השד היה סוג הסרטן החודרני השכיח**

ביותר בקרב החולים הצעירים (3,308 מקרים) ובקרב החולים בכל הגילים (22,962 מקרים): שיעורו מסך מקרי הסרטן החודרני בקרב החולים הצעירים – 30% ובקרב החולים בכלל הגילאים – 22%.

- **מנתוני משרד הבריאות עלה כי מספר מקרי הסרטן החדשים בקרב בני 18–44 בשנת 2022 עמד על 4,054 לעומת 3,771 בשנת 2018, ושיעור המקרים החדשים לאלף בני 18–44 עלה מ-1.16 בשנים 2018–2019 ל-20.1 בשנת 2021, ובשנת 2022 הוא עמד על 1.18.** עוד עולה מהנתונים כי **בעוד שבשנת 2018 69% ממקרי הסרטן החדשים בקרב צעירים היה סרטן חודרני, בשנת 2022 עמד שיעור זה על 61%. כלומר, משקל מקרי הסרטן החודרני בקרב בני 18–44 ירד בשנים אלה בעוד שמשקלם של מקרי הסרטן הממוקד בקרבם עלה בשנים אלה מ-31% ל-39%.**

- **לפי משרד הבריאות, אין בישראל מרפאות ייעודיות לחולים צעירים.** עם זאת, מעמותת "חלאסרטן" נמסר לנו כי יש כיום מרפאות לטיפול בחולי סרטן צעירים בני 18–44 הפועלות כחלק מהמכונים האונקולוגיים בשבעה מרכזים רפואיים: רמב"ם בחיפה, שיבא ברמת גן, רמת החייל ואיכילוב בתל אביב, בילינסון בפתח תקווה, שערי צדק והדסה עין כרם בירושלים. מכאן, שהמרפאה הצפונית ביותר ממוקמת בחיפה והדרומית ביותר בירושלים. מבדיקתנו עלה כי גם במכון האונקולוגי במרכז הרפואי העמק בעפולה פועלת מרפאת צעירים המיועדת למטופלים חולים או מחלימים בגילאים 18–50, ומהמידע שנמסר מעמותת "חלאסרטן" ומשירותי בריאות כללית עולה כי בסורוקה בבאר שבע נמצאת כיום בשלבי הקמה מרפאה נוספת לטיפול בחולי סרטן צעירים והיא צפויה להיפתח בשנת 2026. עם זאת, לא ברור מהו מעמדן של המרפאות עליהן דווחה לנו "חלאסרטן", שכן לדברי משרד הבריאות אין מרפאות ייעודיות לחולים צעירים.

- עמותת "חלאסרטן" והאגודה למלחמה בסרטן סבורות שיש צורך בקיומן של מרפאות ייעודיות לצעירים, לדברי "חלאסרטן" אומנם אין צורך במרפאות נוספות על אלה הקיימות, אך יש הכרח שהמדינה תכיר בחשיבות של מרפאות אלה ותיטול על עצמה את תקצובן, שכן כיום הן ממומנות במימון תואם של העמותה והמרכז הרפואי. האגודה למלחמה בסרטן סבורה כי יש מקום להקים מרפאות נוספות לטיפול בחולי סרטן צעירים הן במרכזים הרפואיים והן בקהילה. **מנגד, מהמועצה הלאומית לאונקולוגיה נמסר כי טיפול בחולי סרטן צעירים צריך להינתן במרכזים לטיפול בסרטן המיועדים לכלל הגילים, ואפשר לשלב בו מרכיבים ייחודיים המותאמים לצרכים של צעירים.** בהקשר זה נציין כי בשנת 2022 פרסם משרד הבריאות חוזר מינהל הסיעוד במשרד הבריאות בנושא תחומי עיסוק ופעילות של אחות מוסמכת מרכזת טיפול במתבגרים ובמבוגרים צעירים חולי סרטן בגיל 15–44 במערך האשפוז בלבד, שתאריך היישום שלו הוא ספטמבר 2023, ומטרתו הגדרת תחומי עיסוק ופעילות של אחות מוסמכת שתרכז את הטיפול במתבגרים ובמבוגרים צעירים חולי סרטן במהלך אשפוזם. בשל פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" אין בידי המשרד מידע על יישום חוזר זה. במרס 2025 פרסם מינהל האחיות במשרד הבריאות חוזר נוסף בנושא "תחומי עיסוק, אחריות ופעילות אחים ואחיות מתאמים טיפול בתחום קליני - במערך האשפוז והקהילה", שמטרתו קידום תיאום הטיפול ומענה מותאם אישית למטופלים, לרבות חולי סרטן צעירים, והוא חל הן באשפוז והן בקהילה.

- גורמים שונים עמם שוחחנו במהלך כתיבת מסמך זה העלו כי לאחר קבלת הטיפול האקוטי בסרטן יש צורך בליווי ומעקב רפואי, תמיכה נפשית ושיקום מותאם כדי לאפשר למחלימים חזרה בטוחה לחיי היום-יום. **לפי משרד**

הבריאות, אין כיום מרפאות למחלימים לצעירים. עמותת "חלאסרטן" העלתה את הצורך בהקמת מרפאות למחלימים צעירים ומהחוג לאונקולוגיה גינקולוגית באיגוד האונקולוגי נמסר כי לנוכח מכלול האתגרים שעמם מתמודדות נשים צעירות המאובחנות בסרטן צוואר הרחם הפולשני או נשאות למוטציות גנטיות בסיכון גבוה יש צורך ברור בהקמת מסגרות ייעודיות שיספקו ליווי רב-תחומי, רציף וארוך טווח, שיאפשר למטופלות לשקם את איכות חייהן ולהמשיך לחיות באופן מיטבי לאורך השנים. מנגד, מהמועצה הלאומית לאונקולוגיה נמסר כי יש צורך במערך שיקום והחלמה עבור כלל חולי הסרטן, בכל הגילים, הכולל התאמות לקבוצות חולים שונות, ובהן צעירים. המועצה הלאומית לאונקולוגיה אף הגישה לוועדת סל שירותי הבריאות בשנת 2023 בקשה להכניס לסל תוכנית שיקום ייעודית למחלימים מסרטן בכל הגילים, אך הבקשה לא נדונה כיוון שהוגדרה כארגון שירותי בריאות (ולא הכנסת שירות חדש לסל שירותי הבריאות).

• **למחלת הסרטן ולטיפולים בה השלכות מתמשכות - פיזיות, נפשיות וחברתיות, המקשות על החזרה וההשתלבות בשוק העבודה.** בפרק האחרון של המסמך הצגנו בקצרה את הסיוע הניתן בהשתלבות וחזרה לשוק התעסוקה על ידי גורמים ממשלתיים שונים, ובהם המוסד לביטוח לאומי, משרד העבודה ושירות התעסוקה. כמו כן, ממענה לפנייתנו לארגונים שונים (ההסתדרות הכללית, ההסתדרות הלאומית, קו לעובד ונציבות שוויון לאנשים עם מוגבלויות) נמסר מחלקם שלא היו אליהם פניות של חולי סרטן בנושא אפליה בקבלה לעבודה או במקום העבודה ואחרים דווחו על פניות בודדות בלבד. מנציבות שוויון הזדמנויות בעבודה נמסר כי היא מטפלת בכל סוגי האפליה, למעט אפליה שמקורה במצב רפואי, כיוון שחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, תשמ"ח-1988 אינו כולל אפליה שמקורה במצב רפואי, לרבות טיפולים אונקולוגיים, וזאת למעט איסור אפליה בשל טיפולי פוריות או טיפולי הפריה חוץ-גופית.

1. מבוא

לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, סרטן היה סיבת המוות המובילה בישראל נכון לנתוני שנת 2022.¹ המושג סרטן מתייחס לקבוצה גדולה של מחלות המאופיינות בצמיחה מהירה של התאים שעשויה להתרחש כמעט בכל מקום בגוף. צמיחה זו עשויה לגרום להתפתחות של גושי רקמה או גידולים (tumors) ממאירים, אולם במחלות סרטן של הדם, כגון לוקמיה, אין לרוב גידולים מוצקים. גידולים ממאירים הם גידולים סרטניים שיכולים להתפשט ולחדור לרקמות סמוכות בגוף ותאי סרטן אף יכולים לעבור דרך מערכת הדם או מערכת הלימפה וליצור גידולים חדשים באברים אחרים בגוף (metastasis). מבחינת התנהגות הסרטן, מבחינים בין סרטן ממוקד (in-situ), שהוא גידול ממאיר שנותר מוגבל לאזור שבו התפתח, מבלי לחדור לרקמות הסמוכות, לבין סרטן חודרני (invasive), שהוא גידול ממאיר שפלש לרקמות הסמוכות לאזור שבו נוצר.²

¹ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, סיבות מוות בישראל, 2020-2022

² רוני בלנק, [נתונים על חולי סרטן צעירים בישראל](#), מרכז המחקר והמידע שך הכנסת, 18 בדצמבר 2018.

קיימים יותר מ-100 סוגי סרטן, המאופיינים בגורמי סיכון שונים, בביטויים קליניים שונים ובדרכי טיפול שונות.³

מחלות הסרטן משפיעות על תחומי חיים שונים של המאובחנים בהן, ולכן חולי סרטן בכלל, ובהם חולי סרטן צעירים, זקוקים לצד הטיפול הרפואי במחלה לטיפול בתחומי החיים המושפעים מהמחלה ומהטיפול בה. כמו כן, גם לאחר סיום הטיפול הרפואי, מחלימים רבים מתמודדים עם תופעות לוואי פיזיות, נפשיות, קוגניטיביות וחברתיות וחלקם אף מצויים בסיכון לתופעות לוואי ארוכות טווח הנובעות מהטיפול האונקולוגי.⁴ בשל כך יש צורך בליווי ומעקב רפואי, תמיכה נפשית ושיקום מותאם שיאפשרו למחלימים חזרה בטוחה לחיי היום-יום,⁵ ובתוך כך חזרה והשתלבות בשוק העבודה.

במסמך זה התבקשנו לעסוק בחולי סרטן צעירים המוגדרים לרוב חולים שאובחנו בגיל 15-44 או בגיל 18-44. במסמך זה חולי סרטן צעירים מוגדרים חולים שאובחנו בגילים 18-44, כלומר חולים צעירים בגירים. זהו שלב בחיים המאופיין בלימודים על-תיכוניים, כניסה והתבססות בשוק העבודה, בניית זוגיות והקמת משפחה ולכן נוסף לטיפול הרפואי, החולה נדרש להתמודד עם סוגיות של פוריות, דימוי גוף, מיניות, זוגיות ותעסוקה.⁶ בשנים האחרונות עולה הדרישה להכיר בצורך לתת מענה מותאם לאוכלוסייה זו, הן בשל מאפייני שלב החיים שבו היא נמצאת והן בשל השלכות המחלה על תחומי חיים שונים.⁷ בחוזר מינהל הסיעוד במשרד הבריאות בנושא תחומי עיסוק ופעילות של אחות מוסמכת מרכזת טיפול במתבגרים ובמבוגרים צעירים חולי סרטן בגיל 15-44 במערך האשפוז נכתב: "מחקרים מצביעים כי מטופלים רבים מקבוצת גיל זו מעידים כי אינם זוכים למענה הולם עבור מרבית צרכיהם. פיתוח שירותים המספקים התייחסות לצרכיהם השונים והייחודיים תוך ביסוס וחיזוק ידע בתחום בקרב הצוותים המטפלים יסיעו למתן טיפול כוללני ומותאם אישית".⁸

במסמך זה התבקש מרכז המחקר והמידע של הכנסת להציג נתונים על חולי סרטן צעירים, קרי בני 18-44, שאובחנו עם סרטן בשנים 2018-2022 ונכון לסוף שנת 2022 היו בין החיים וכן להציג נתונים על מספר החולים הצעירים החדשים בכל אחת מהשנים 2018-2022. נתונים אלה יוצגו בהשוואה לכלל המאובחנים עם סרטן בכל הגילים (לרבות בני 18-44). כמו כן, במסמך בחנו

³ שם;

National Cancer Institute, [What is cancer?](#), updated: October 11th 2021.

⁴ ד"ר דנה ברנע, המועצה הלאומית למניעה, אבחון וטיפול במחלות ממאירות במשרד הבריאות, שיחת טלפון, 5 בינואר 2026.

⁵ שם; שירה קופרמן, מנכ"לית עמותת "חלאסרטן", שיחת טלפון, 2 בדצמבר 2025; אורית שפירא, מנהלת מחלקת שיקום ותמיכה, האגודה למלחמה בסרטן, שיחת טלפון, 3 בדצמבר 2025.

⁶ משרד הבריאות, חוזר מינהל הסיעוד 2022/200, [תחומי עיסוק ופעילות של אחות מוסמכת מרכזת טיפול במתבגרים ובמבוגרים צעירים חולי סרטן בגילאי 15-44 במערך האשפוז](#), 11 באוקטובר 2022.

⁷ שם.

⁸ שם.

האם קיימות מרפאות ייעודיות לטיפול בחולי סרטן צעירים ולמחלימים צעירים והצגנו בקצרה את הסיוע בתחום התעסוקה הניתן לחולים ולמחלימים מסרטן.

2. נתונים על חולי סרטן צעירים בישראל

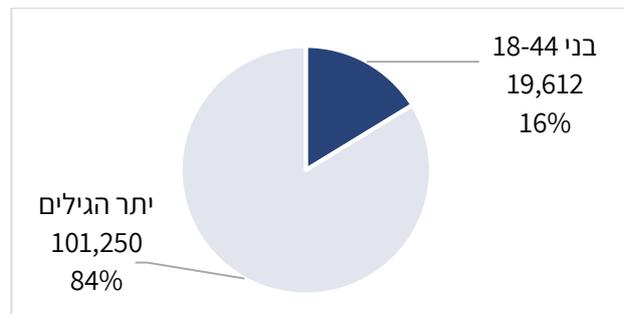
מרכז המחקר והמידע של הכנסת פנה לרישום הלאומי לסרטן במשרד הבריאות בבקשה לקבל נתונים על מספר החולים שאובחנו עם מחלות הסרטן במהלך חמש השנים האחרונות. משרד הבריאות העביר לידנו את נתוני השנים 2018-2022 כיוון ששנת 2022 היא השנה האחרונה שיש לגביה נתונים מלאים, והם יוצגו בפרק זה.⁹

2.1 מספר המאובחנים עם סרטן בשנים 2018-2022 שהיו בחיים בסוף שנת 2022

לפי נתוני משרד הבריאות, בסוף שנת 2022 חיו בישראל 120,862 אנשים שאובחנו עם מחלות הסרטן במהלך השנים 2018-2022.¹⁰ יש לשים לב לכך שנתון זה אינו כולל מאובחנים שאובחנו במהלך השנים 2018-2022 אך נכון לסוף שנת 2022 לא היו בין החיים (בין אם בשל מחלת הסרטן ובין אם מסיבות אחרות) וכן הוא אינו כולל מאובחנים שאובחנו לפני שנת 2018 ונכון לסוף שנת 2022 היו בין החיים.

מבין 120,862 האנשים שאובחנו עם סרטן במהלך השנים 2018-2022 והיו בין החיים בסוף שנת 2022, כ-16% (19,612) אובחנו בגיל 18-44.¹¹

תרשים 1. שיעור בני 18-44 מכלל האנשים שאובחנו עם סרטן במהלך השנים 2018-2022 והיו בין החיים בסוף שנת 2022

נציין כי שיעור המאובחנים בגיל 18-44 (16%) מבין המאובחנים בכל הגילים, נמוך משיעור קבוצת הגיל 18-44 בכלל האוכלוסייה (36%).¹² כמו כן, בבחינת שיעור המאובחנים לאלף נפש עולה כי בשנים 2018-2022 שיעור האנשים שאובחנו עם מחלות הסרטן בגיל 18-44 והיו בין החיים בסוף שנת 2022 עמד על 5.7 מאובחנים לאלף נפש בגילאים האלה, לעומת 16.5 מאובחנים לאלף נפש בקרב כל יתר הגילים

לפי נתוני משרד הבריאות, בסוף שנת 2022 חיו בישראל 120,862 אנשים שאובחנו עם מחלות הסרטן במהלך השנים 2018-2022

מבין 120,862 האנשים שאובחנו עם סרטן במהלך השנים 2018-2022 והיו בין החיים בסוף שנת 2022, כ-16% אובחנו בגיל 18-44

בשנים 2018-2022 שיעור האנשים שאובחנו עם מחלות הסרטן בגיל 18-44 והיו בין החיים בסוף שנת 2022 עמד על 5.7 מאובחנים לאלף נפש בגילאים האלה, לעומת 16.5 מאובחנים לאלף נפש בקרב כל יתר הגילים

⁹ ברברה סילברמן, מנהלת הרישום הלאומי לסרטן, המרכז הלאומי לבקרת מחלות, משרד הבריאות, שיחת טלפון, 2 בדצמבר 2025.
¹⁰ סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 4 בדצמבר 2025.

¹¹ שם.

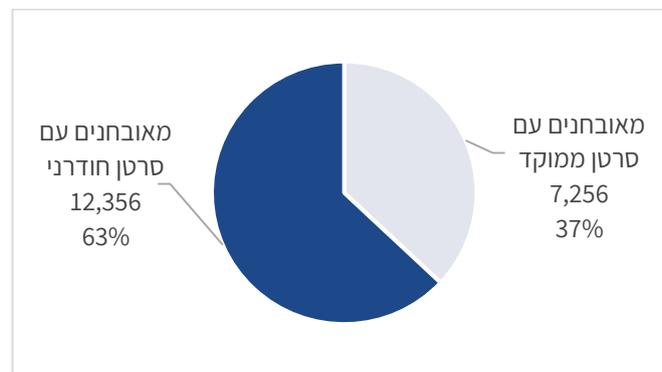
¹² הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, [לוחות ותרשימים: אוכלוסייה, לפי קבוצת אוכלוסייה, דת, מין וגיל, ממוצע 2022](#), 5 בדצמבר 2023.

מאובחנים לאלף נפש בקרב כל יתר הגילים (שיעור המאובחנים לאלף נפש בכל הגילים יחד כולל בני 18-44 עמד על 12.6 מאובחנים לאלף נפש).¹³

על פי נתוני משרד הבריאות, 85% מהמאובחנים בכל הגילים אובחנו עם לפחות מקרה אחד של סרטן חודרני, לעומת 63% בקרב המאובחנים בגיל 18-44

לפי נתוני משרד הבריאות, 120,862 האנשים שאובחנו עם מחלות הסרטן כוללים הן מאובחנים שאובחנו עם סרטן חודרני, קרי גידול ממאיר שפלש לרקמות הסמוכות לאזור שבו נוצר, והן מאובחנים עם סרטן ממוקד (in-situ) – גידול ממאיר שנותר מוגבל לאזור שבו התפתח, מבלי לחדור לרקמות הסמוכות. על פי נתוני המשרד, 85% מכלל המאובחנים בכל הגילים אובחנו עם לפחות מקרה אחד של סרטן חודרני (102,733), לעומת זאת, בקרב המאובחנים בגיל 18-44 63% (12,356), אובחנו עם לפחות מקרה אחד של סרטן חודרני.¹⁴

תרשים 2. בני 18-44 שבשנים 2018-2022 אובחנו עם סרטן והיו בין החיים נכון לסוף שנת 2022 בהתפלגות לסרטן חודרני וסרטן ממוקד¹⁵

אחד ההסברים האפשריים לשיעור הנמוך של סרטן חודרני בקרב בני 18-44 (63%) בהשוואה לשיעורו בקרב המאובחנים בכל הגילים (85%), הוא שהגיל הוא גורם סיכון מרכזי ומשמעותי להתפתחות סרטן חודרני בכלל ולרבים מסוגי הסרטן החודרני בפרט.¹⁶ לפי ארגון הבריאות העולמי, הסיבה האפשרית לעלייה החדה בשיעור ההיארעות של סרטן עם הגיל, היא הצטברותם של גורמי סיכון לסוגי סרטן שונים לאורך השנים לצד הירידה ביעילותם של מנגנוני התיקון התאי ככל שאדם מתבגר.¹⁷

למאובחן יכולה להיות יותר מאבחנה אחת של סרטן. בלוח 1 מוצג מספר המאובחנים שאובחנו עם סרטן בשנים 2018-2022 והיו בחיים נכון ל-31 דצמבר 2022, מהם מספר המאובחנים

¹³ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שנתון סטטיסטי לישראל 2023 – מספר 74, [לוח 2.3: אוכלוסייה, לפי קבוצת אוכלוסייה, דת, מין וגיל](#), 12 באוגוסט 2023.

¹⁴ סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 4 בדצמבר 2025.

¹⁵ שם.

¹⁶ National Cancer Institute, [Age and Cancer Risk](#), May 2nd 2025.

¹⁷ World Health Organization, [Cancer](#), February 3rd 2025.

שאובחנו עם יותר מאבחנת סרטן אחת בשנים אלה ושיעורם מכלל המאובחנים. כמו כן, מוצג מספר האבחנות הכולל בהן אובחנו מאובחנים אלה.¹⁸

לוח 1: מספר המאובחנים שאובחנו עם סרטן בשנים 2018-2022 והיו בין החיים נכון ל-31 דצמבר 2022, מהם מספר המאובחנים שאובחנו עם יותר מאבחנה אחת, שיעורם מכלל המאובחנים וסך האבחנות הכולל, לפי גיל¹⁹

מספר המאובחנים	מהם מאובחנים עם יותר מאבחנה אחת	שיעור המאובחנים עם יותר מאבחנה אחת	סך האבחנות של המאובחנים
120,862	4,102	3%	125,144
19,612	255	1%	19,875

לפי נתוני משרד הבריאות, 255 מאובחנים צעירים בסרטן (1% מהמאובחנים הצעירים) אובחנו עם יותר מאבחנה אחת של סרטן, לעומת 3% בקרב המאובחנים בכל הגילים.²⁰

2.2 נתונים על מאובחנים צעירים בסרטן לפי מגדר, קבוצת אוכלוסייה ומחוז

ביקשנו ממשרד הבריאות נתונים על חולי הסרטן בפילוחים לפי מגדר, קבוצת אוכלוסייה, מחוז וסוג סרטן (אתר הגידול). **משרד הבריאות מסר לנו פילוחים אלה על בסיס מספר האבחנות ולא מספר המאובחנים.** כפי שהוצג בלוח 1 יש מאובחנים שיש להם יותר מאבחנה אחת ולכן מספר האבחנות גדול יותר ממספר המאובחנים (125,144 אבחנות ל-120,862 מאובחנים). כמו כן, בחלק מהפילוחים נוצרו קבוצות של פחות מעשר אבחנות ובמקרים אלה משרד הבריאות לא נקב במספרן המדויק ולכן במסמך יוצגו פילוחים שונים של 122,732 אבחנות מתוך 125,144 אבחנות, ובקרב צעירים - 19,846 אבחנות מתוך 19,875.²¹

לוח 2: מספר מקרי הסרטן (אבחנות) שניתנו בשנים 2018-2022 ושהמאובחנים בהם היו בחיים נכון ל-31 בדצמבר 2022, לפי מגדר וגיל²²

מספר המקרים בקרב כל הגילים	גברים	נשים	סך הכול
53,183	69,549	122,732	
4,724	15,122	19,846	

למאובחן יכולה להיות יותר מאבחנה אחת של סרטן. 255 מאובחנים צעירים עם סרטן (1% מהמאובחנים הצעירים) אובחנו עם יותר מאבחנה אחת של סרטן

שלושה מתוך ארבעה מקרי סרטן בקרב המאובחנים הצעירים שאובחנו בשנים 2018-2022 היו בקרב נשים

¹⁸ סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 4 בדצמבר 2025. שם.

¹⁹ שם.

²⁰ שם.

²¹ במסמך יוצגו פילוחים שונים של 122,732 מ-125,144 אבחנות בקרב כלל האנשים שאובחנו בסרטן בשנים 2018-2022 והיו בחיים נכון לסוף שנת 2022 ולגבי 19,846 אבחנות בקרב חולי סרטן הצעירים מתוך 19,875 אבחנות. נציין כי 2,412 אבחנות בקרב כלל האוכלוסייה ו-29 אבחנות של חולי הסרטן הצעירים סווגו לפי קבוצות קטנות של פחות מעשר אבחנות ולא נמסר פילוח שלהן. שם.

²² שם.

יותר ממחצית ממקרי הסרטן שאובחנו בשנים 2018–2022 בקרב כל הגילים אובחנו בקרב נשים – 57%, ואילו בקרב המאובחנים הצעירים שיעור המקרים שאובחנו בקרב נשים גבוה יותר – 76%, **כלומר שלושה מתוך ארבעה מקרי סרטן בקרב המאובחנים הצעירים היו בקרב נשים.** עוד עולה מהנתונים כי בשנים הנסקרות 9% ממקרי הסרטן של מאובחנים בכל הגילים אובחנו בקרב האוכלוסייה הערבית, שיעור נמוך משיעורה של האוכלוסייה הערבית בכלל האוכלוסייה (21%).²³

לוח 3: מספר מקרי הסרטן (אבחנות) שניתנו בשנים 2018–2022 שהמאובחנים בהם היו בחיים נכון ל-31 בדצמבר 2022, לפי קבוצת אוכלוסייה וגיל²⁴

סרטן	מספר המקרים (האבחנות) בקרב יהודים ואחרים	מספר המקרים (האבחנות) בקרב ערבים	סך הכול
מספר המקרים בקרב כל הגילים	111,829	10,903	122,732
מתוכם, מספר המקרים בקרב בני 18–44	17,245	2,601	19,846
שיעור המקרים בקרב בני 18–44 ל-1,000 בני אותו הגיל באותה האוכלוסייה ²⁵	6.6	3.1	5.8

שיעור המקרים המאובחנים בקרב יהודים ואחרים בני 18–44 הוא 15% מסך המקרים המאובחנים בקרב אוכלוסיית היהודים ואחרים, בעוד שבקרב המאובחנים הערבים שיעור זה גבוה יותר ועומד על 24%. עם זאת, האוכלוסייה הערבית צעירה יותר ושיעור המקרים לאלף נפש בקרב האוכלוסייה הערבית בגילים 18–44 (3.1) נמוך משיעור זה באוכלוסיית היהודים ואחרים (6.6)

מהנתונים בטבלה עולה כי שיעור המקרים המאובחנים בקרב יהודים ואחרים בני 18–44 הוא 15% מסך המקרים המאובחנים בקרב אוכלוסיית היהודים והאחרים, בעוד שבקרב המאובחנים הערבים שיעור זה גבוה יותר ועומד על 24%. עם זאת, יש לזכור שהאוכלוסייה הערבית צעירה יותר: שיעור בני 18–44 באוכלוסייה הערבית הוא 41% לעומת 34% בקרב יהודים ואחרים ו-36% באוכלוסייה הכללית,²⁶ ואם בוחנים את שיעור המאובחנים בני 18–44 לאלף נפש בני אותו הגיל, אזי שיעור המקרים לאלף נפש בקרב אוכלוסיית היהודים ואחרים בגילים 18–44 עומדת על 6.6, לעומת 3.1 בקרב האוכלוסייה הערבית. נזכיר שוב שהנתונים בלוח 3 אינם מתייחסים לכל האבחנות בשל העובדה שכתוצאה מפילוח הנתונים נוצרו קבוצות של פחות מעשר אבחנות ובמקרים אלה משרד הבריאות לא נקב במספרן המדויק.

בחנו גם את התפלגות האבחנות לפי מחוז מגוריהם של המאובחנים בעת גילוי הסרטן.²⁷

²³ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שנתון סטטיסטי לישראל 2024 – מספר 75, **לוח 2.1: אוכלוסייה, לפי קבוצת אוכלוסייה**, 30 בדצמבר 2024.

²⁴ סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 4 בדצמבר 2025.
²⁵ חישוב השיעור לאלף נפש נעשה על סמך נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, **לוחות ותרשימים: אוכלוסייה, לפי קבוצת אוכלוסייה, דת, מין וגיל, ממוצע 2022**, 5 בדצמבר 2023.

²⁶ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, **לוחות ותרשימים: אוכלוסייה, לפי קבוצת אוכלוסייה, דת, מין וגיל, ממוצע 2022**, 5 בדצמבר 2023.

²⁷ ליטל קינן בוקר, מנהלת המרכז הלאומי לבקרת מחלות, משרד הבריאות, שיחת טלפון, 16 בדצמבר 2025.

לוח 4: מקרי סרטן (אבחנות) שניתנו בשנים 2018-2022 שהמאובחנים בהם היו בין החיים ב-31 בדצמבר 2022, לפי מחוז וגיל²⁸

מחוז	סך הכול מספר המקרים (אבחנות) בקרב כל הגילים	מתוכם מספר המקרים (אבחנות) בקרב בני 18-44	שיעור המקרים (אבחנות) בקרב בני 18-44 לאלף בני אותו גיל ²⁹
מחוז מרכז	35,117	5,613	7.1
מחוז תל אביב	24,802	3,913	6.9
מחוז חיפה	17,669	2,413	6.0
מחוז דרום	17,504	2,920	6.1
מחוז צפון	17,288	3,000	5.1
מחוז ירושלים	7,638	1,362	3.0
יהודה ושומרון	2,704	625	3.8
לא ידוע	10	0	
סך הכול	122,732	19,846	5.8

מנתוני משרד הבריאות עולה כי שיעור האבחנות המתוקנן לאוכלוסיית המחוז הגדול ביותר בקרב בני 18-44 נרשם במחוז המרכז (7.1) ולאחריו במחוז תל אביב (6.9). שיעור האבחנות לאלף נפש הקטן ביותר נרשם במחוז ירושלים (3.0) ובאזור יהודה ושומרון (3.8).

2.3 סוגי הסרטן השכיחים בקרב מאובחנים בני 18-44 שהיו בחיים בסוף שנת 2022

בתת-פרק זה מוצגים נתונים לגבי סוגי הסרטן השכיחים ביותר בקרב המאובחנים הצעירים בסרטן (בני 18-44) ובקרב המאובחנים בכל הגילים, כאמור מאובחנים שאובחנו בשנים 2018-2022 והיו בין החיים בסוף שנת 2022. נזכיר שוב כי כתוצאה מפילוח הנתונים בחלק מהמקרים נוצרו קבוצות של פחות מעשר אבחנות ובמקרים אלה משרד הבריאות לא נקב במספרן המדויק.³⁰

לוח 5 מציג את סוגי הסרטן הממוקד (in-situ) שהוא כאמור גידול ממאיר שנשאר מוגבל לאזור שבו נוצר, מבלי לחדור לרקמות הסמוכות. בטבלה מוצגים חמשת סוגי הסרטן הממוקד האחרים לכל מקרי הסרטן הממוקד בקרב המאובחנים הצעירים שאובחנו בשנים 2018-2022 והיו בין החיים בסוף שנת 2022. חמשת סוגי סרטן אלה אחראים על 97% מהמקרים בקרב המאובחנים בכל הגילים.

²⁸ סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 4 בדצמבר 2025.
²⁹ החישוב מבוסס על נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על אוכלוסיית בני 18-44 בשנת 2022. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אוכלוסייה ביישובים לפי מחוז, נפה, ורשות מקומית, גיל בודד ומין, בסוף 2022 - עיבוד מיוחד מורכב, 9 באפריל 2024.
³⁰ הנתונים לפי סוג הסרטן בקרב הצעירים מתייחסים לגבי 18,011 מתוך 19,875 האבחנות בקרב חולי סרטן הצעירים.

לוח 5: סוגי הסרטן הממוקד השכיחים ביותר בקרב מאובחנים צעירים (18–44) לעומת מאובחנים בכל הגילים שאובחנו בשנים 2018–2022 במחלת הסרטן והיו בחיים נכון ל-31 בדצמבר 2022, לפי קבוצת גיל³¹

אתר הסרטן בגוף	מספר המקרים (אבחנות) בקרב מאובחנים צעירים	שיעור המקרים (אבחנות) בקרב מאובחנים צעירים	מספר המקרים (אבחנות) בקרב מאובחנים בכלל הגילים	שיעור המקרים (אבחנות) בקרב מאובחנים בכלל הגילים	דירוג השכיחות בקרב מאובחנים בכלל הגילים
צוואר הרחם	6,104	85%	7,739	40%	1
שד	484	7%	3,489	18%	3
מלנומה	417	6%	3,685	19%	2
שלפוחית השתן	75	1%	3,501	18%	3
אברי רבייה נשיים אחרים	69	1%	226	1%	4
סך הכול	7,149		18,640		

סרטן צוואר הרחם
היה סוג הסרטן
הממוקד השכיח
ביותר הן בקרב
המאובחנים הצעירים
הן בקרב המאובחנים
בכל הגילים, אולם
בקרב צעירים הוא
אחראי ל-85%
ממקרי הסרטן
הממוקד לעומת
40% בכלל הגילים

מניתוח נתוני משרד הבריאות עולה כי **סרטן צוואר הרחם היה סוג הסרטן הממוקד השכיח ביותר הן בקרב המאובחנים הצעירים (6,104 מקרים)** הן בקרב המאובחנים בכלל הגילים (7,739), אולם שיעור המאובחנים בסוג זה בקרב המאובחנים הצעירים (85%) גבוה ביותר מפי שניים מהשיעור בקרב כלל הגילאים (40%). סוג הסרטן השני השכיח ביותר בקרב מאובחנים צעירים הוא סרטן שד (7% מהמקרים), בעוד שבקרב כלל המאובחנים סרטן השד הוא הסוג השלישי השכיח ביותר (18% מכלל המקרים) יחד עם סרטן שלפוחית השתן (18% מהמקרים).

לוח 6 מציג את סוגי הסרטן החודרני (invasive), קרי גידול ממאיר שפלש לרקמות סמוכות. בטבלה מוצגים **עשרת סוגי הסרטן החודרני השכיחים ביותר בקרב המאובחנים הצעירים שאובחנו בשנים 2018–2022 עם סרטן והיו בין החיים בסוף שנת 2022, ושאחראים על 86% ממקרי הסרטן החודרני בקרב אוכלוסייה זו.** עשרת סוגי סרטן אלה אחראים על 53% מכלל המקרים של הסרטן החודרני שאובחנו בקרב המאובחנים בכלל הגילאים.

³¹ סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 4 בדצמבר 2025.

לוח 6: סוגי הסרטן החודרני השכיחים ביותר בקרב מאובחנים צעירים (18-44) לעומת מאובחנים בכל הגילים שאובחנו בשנים 2018-2022 במחלת הסרטן והיו בין החיים נכון ל-31 בדצמבר 2022, לפי קבוצת גיל³²

אתר הסרטן בגוף	מספר המקרים (אבחנות) בקרב מאובחנים צעירים	שיעור המקרים (אבחנות) בקרב מאובחנים צעירים	מספר המקרים (אבחנות) בקרב מאובחנים בכלל הגילים	שיעור המקרים (אבחנות) בקרב מאובחנים בכלל הגילים	דירוג השכיחות בקרב כלל הגילים
שד	3,308	30%	22,962	22%	1
בלוטת התריס	1,603	15%	4,346	4%	7
לימפומה שאינה הודג'קין	801	7%	6,301	6%	5
לימפומה מסוג הודג'קין	762	7%	1,458	1%	15
מלנומה ממאירה	696	6%	4,777	5%	6
האשכים	687	6%	916	1%	23
המעיה הגס	518	5%	7,840	8%	3
צוואר הרחם	364	3%	1,080	1%	19
כליה	307	3%	3,981	4%	8
גידולי מוח ומערכת העצבים המרכזית	263	2%	1,149	1%	18
סך הכול	9,309	86%	54,810	53%	

סרטן השד היה סוג הסרטן החודרני השכיח ביותר בקרב המאובחנים הצעירים הן בקרב המאובחנים בכל הגילים

מניתוח נתוני משרד הבריאות עולה כי **סרטן השד היה סוג הסרטן החודרני השכיח ביותר בקרב המאובחנים הצעירים (3,308 מקרים) ובקרב המאובחנים בכל הגילים (22,962 מקרים)**: שיעורו מסך מקרי הסרטן החודרני בקרב המאובחנים הצעירים – 30% ובקרב המאובחנים בכלל הגילים – 22%. סוג הסרטן השני השכיח ביותר בקרב מאובחנים בני 18-44 הוא סרטן בלוטת התריס (15% מהמקרים), בעוד שבקרב כלל המאובחנים סרטן בלוטת התריס הוא הסוג השביעי בשכיחותו (4% מסך המקרים).

3. מספר המקרים החדשים בשנים 2018-2022 בקרב בני 18-44

אחת השאלות הנידונות כיום היא האם ישנה עלייה במספר מקרי הסרטן המאובחנים בקרב הצעירים. במחקר שבחן את היארעות מחלות הסרטן ושיעורי התמותה בקרב בני 15-49 בהשוואה לבני 50-79 בהתבסס על יותר משני מיליון מקרי סרטן שאובחנו בארצות הברית בשנים 2010-2019 נמצא כי בקבוצת הגיל 15-29 שיעור ההיארעות (Incidence) המתוקנן גיל עלה ב-1.05% בשנה במהלך השנים 2010-2015 ובין השנים 2015-2019 הייתה ירידה שנתית בשיעור של 0.73%; בקבוצת הגיל 30-39 שיעור ההיארעות המתוקנן גיל עלה ב-1.25% בשנה במהלך השנים 2010-2016 ושיעור זה נשאר יציב בשנים 2016-2019. בקרב בני 40-49 לא היו

³² סנדרה קרת, מנהלת תחום פריוקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 4 בדצמבר 2025.

שינויים ניכרים בשיעור ההיארעות המתוקנן בשנים הנסקרות. מהמחקר עולה כי בשנים 2010–2019 נצפתה עלייה שנתית בהיארעות הסרטן ב-14 סוגי סרטן³³ לפחות באחת מקבוצות הגיל (15–29, 30–39 או 40–49).³⁴ גם בחוזר מינהל הסיעוד במשרד הבריאות בישראל, שפורסם באוקטובר 2022, נכתב כי במהלך העשורים האחרונים נראית מגמת עלייה בשיעור התחלואה בקרב חולי הסרטן הצעירים, הן ברחבי העולם והן בישראל³⁵ ולפי האיגוד הישראלי לאונקולוגיה קלינית ורדיותרפיה, בעשור האחרון יש מגמת עלייה בהיארעות של ממאירויות מערכת העיכול בגיל צעיר.³⁶ לעומת זאת, יו"ר המועצה הלאומית למניעה, אבחון וטיפול במחלות ממאירות (להלן: המועצה הלאומית לאונקולוגיה) מסר לנו כי אין עליה בשיעורי הסרטן בקרב הצעירים בישראל,³⁷ והפנה אותנו לדוח משרד הבריאות שפורסם בשנת 2022 בנושא סרטן במתבגרים ובוגרים צעירים בישראל 1996–2018. לפי דוח זה, אי אפשר להצביע על מגמת עלייה ברורה בשיעור היארעות הסרטן החודרני בקרב בני 15–44 בישראל.³⁸

לבקשת מרכז המחקר והמידע של הכנסת העביר לידנו משרד הבריאות את מספר המקרים החדשים של סרטן שאובחנו בכל אחת מהשנים 2018–2022.³⁹

לוח 7: מקרים חדשים של סרטן שאובחנו בשנים 2018–2022 בקרב כלל האוכלוסייה ובקרב בני 18–44 ושיעורם לאלף נפש, לפי שנה⁴⁰

שנה	סך המקרים החדשים בקרב בני כל הגילים	שיעור המקרים ל-1,000 נפש	סך המקרים החדשים בקרב בני 18–44	שיעור המקרים בקרב בני 18–44 ל-1,000 נפש בגילים אלה
2018	33,355	3.76	3,771	1.16
2019	33,036	3.65	3,818	1.16
2020	32,781	3.56	3,966	1.19
2021	35,276	3.76	4,040	1.20
2022	33,072	3.46	4,054	1.18

³³ 14 סוגי הסרטן הם: סרטן המעי הגס והחלחולת, סרטן הקיבה, סרטן הלב, סרטן העצמות והמפרקים, מלנומה, סרטן שד בקרב נשים, סרטן צוואר הרחם, סרטן הרחם, סרטן האשכים, סרטן כליה, לימפומה שאינה הודג'קין (Precursor B NHL), לימפומה ממושטת של תאי B גדולים (DLBCL), סרטן העור וניאופלזמה של תאי פלזמה.

Shiels M. S. et al., *Trends in cancer incidence and mortality rates in early onset and older onset age groups in the United States, 2010-2019, 2025*, 15(7), pp. 1363–1376.

³⁴ שם.

³⁵ משרד הבריאות, חוזר מינהל הסיעוד 2022/200, [תחומי עיסוק ופעילות של אחות מוסמכת מרכזת טיפול במתבגרים ובמבוגרים צעירים חולי סרטן בגילאי 15-44 במערך האשפוז](#), 11 באוקטובר 2022.

³⁶ ד"ר עינת שחם-שמואלי, החוג לגידולי מערכת העיכול, האיגוד הישראלי לאונקולוגיה קלינית ורדיותרפיה, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 4 בינואר 2026.

³⁷ פרופ' עידו וולף, יושב ראש, המועצה הלאומית למניעה, אבחון וטיפול במחלות ממאירות במשרד הבריאות, מסרון, 28 בדצמבר 2025.

³⁸ משרד הבריאות, המרכז הלאומי לבקרת מחלות, [סרטן במתבגרים ובוגרים צעירים, ישראל, 199-2018](#), פברואר 2022.

³⁹ סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 4 בדצמבר 2025. שם.

ראשית נציין כי **מספר המקרים שאובחנו בשנת 2021 בקרב כל הגילים היה גדול בכ-6% ממספר המקרים החדשים המאובחנים ביתר השנים הנסקרות**. ממשרד הבריאות נמסר כי אחד ההסברים האפשריים לעלייה במספר המאובחנים בשנת 2021 הוא כי מדובר בשנה שלאחר פרוץ מגפת הקורונה. לדברי המשרד, יש דיווחים מהעולם – וגם נמצא בישראל – על דחיית בדיקות הסינון בשל מגפת הקורונה ועל חזרה לביצוע בדיקות אלה לקראת סוף שנת 2020 או בשנת 2021.⁴¹ **באשר לצעירים, מהטבלה עולה כי בשנים 2018–2022 מספר מקרי הסרטן החדשים בקרב בני 18–44 בשנת 2022 עמד על 4,054 מקרים חדשים לעומת 3,771 מקרים חדשים בשנת 2018**, ושיעור המקרים החדשים לאלף בני 18–44 עלה מ-1.16 בשנים 2018–2019 ל-1.20 בשנת 2021, ובשנת 2022 הוא עמד על 1.18. בחנו גם את ההתפלגות המקרים החדשים בקרב בני 18–44 בין סרטן החודרני לעומת בסרטן הממוקד.

לוח 8: מקרים חדשים של סרטן שאובחנו בשנים 2018–2022 בני 18–44, לפי שנה ולפי סוג סרטן

שנה	מקרים של סרטן חודרני בקרב בני 18–44	מקרים של סרטן ממוקד בקרב בני 18–44	סך המקרים החדשים בקרב בני 18–44
2018	2,597	1,174	3,771
2019	2,481	1,337	3,818
2020	2,521	1,445	3,966
2021	2,566	1,474	4,040
2022	2,476	1,578	4,054

מהטבלה עולה כי **בעוד שבשנת 2018 69% ממקרי הסרטן החדשים בקרב צעירים היה סרטן חודרני, בשנת 2022 עמד שיעור זה על 61% כלומר, משקל מקרי הסרטן החודרני בקרב בני 18–44 ירד בשנים אלה בעוד שמשקלם של מקרי הסרטן הממוקד בקרבם עלה בשנים אלה מ-31% ל-39%**. נציין כי בקרב המקרים החדשים בכל הגילים שיעור מקרי הסרטן החודרני בשנים אלה נשאר יציב -87%-88%.

4. מרפאות ייעודיות לטיפול בחולים ובמחלימי סרטן צעירים

חולי סרטן בכלל, ובהם חולי סרטן צעירים, זקוקים לטיפול הנותן מענה לכל תחומי חייהם המושפעים מהמחלה, למשל לשימור פוריות, להתמודדות עם שינויים בדימוי הגוף, לאתגרים משפחתיים וזוגיים וכדומה.⁴² במסמך זה התבקשנו לבחון האם קיימות בישראל מרפאות אונקולוגיות ייעודיות לטיפול בחולי סרטן צעירים בשלב הטיפול האקוטי במחלה ואם ישנן מרפאות מחלימים לצעירים, אולם ראשית נציג את פריסת כלל המרפאות האונקולוגיות בישראל המיועדות לכלל הגילים.

בעוד שבשנת 2018 69% ממקרי הסרטן החדשים בקרב צעירים היה סרטן חודרני, בשנת 2022 עמד שיעור זה על 61% כלומר, משקל מקרי הסרטן החודרני בקרב בני 18–44 ירד בשנים אלה בעוד שמשקלם של מקרי הסרטן הממוקד בקרבם עלה בשנים אלה מ-31% ל-39%

לפי נתוני משרד הבריאות, ב-27 בתי חולים לאשפוז כללי בישראל יש 54 מרפאות בתחום האונקולוגיה לבגירים (בני 18 ומעלה)

⁴¹ פרופ' ליטל קינן בוקר, מנהלת המרכז הלאומי לבקרת מחלות (מלב"ם), משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 28 בינואר 2026.

⁴² המרכז הרפואי שיבא תל השומר, **תוכנית לטיפול בחולי סרטן צעירים**, כניסה: 22 בדצמבר 2025.

4.1 נתוני משרד הבריאות על מספר המרפאות האונקולוגיות לכלל האוכלוסייה

מנתוני משרד הבריאות על פריסת המרפאות בתחום האונקולוגיה לחולים בגירים (מעל גיל 18) עולה כי ב-27 בתי חולים לאשפוז כללי בישראל יש 54 מרפאות לטיפול בחולים בסרטן בגירים, מהן 26 מרפאות אונקולוגיות, 16 מרפאות גניקואונקולוגיות, 11 מרפאות המטואונקולוגיות ומרפאה אחת לטיפול תומך (פליאטיבי) בחולי סרטן.⁴³ נוסף על 54 מרפאות אלה, לפי נתוני המשרד, בתשעה מרכזים רפואיים⁴⁴ פועלות 15 מרפאות אונקולוגיה והמטואונקולוגיה לילדים.⁴⁵ מנתונים אלה עולה כי לא בכל בתי החולים לאשפוז כללי יש מרפאות לטיפול בחולים אונקולוגיים בגירים ובתי החולים שאין בהם מרפאות מסוג זה הם בית החולים הסקוטי ובית החולים סנט וינסנט בנצרת, לניאדו בנתניה, אסותא באשדוד ויוספטל באילת. מבידיקתנו באתרי האינטרנט של בתי החולים האלה עלה כי בבית חולים לניאדו יש מרפאת גניקואונקולוגיה ובבית חולים יוספטל באילת יש יחידה לאונקולוגיה ומרפאת מעקב למטופלים אונקולוגיים.⁴⁶ משרד הבריאות נמסר כי מרפאות אלה אינן רשומות ברישיון בתי החולים, ולדברי המשרד, היעדרן של השירות מהרישיון אינו מעיד בהכרח כי השירות אינו ניתן בפועל, ולעיתים הוא ניתן במסגרת מחלקת האם.⁴⁷

מבין 54 המרפאות האונקולוגיות לבגירים עולה כי המרפאה הצפונית ביותר נמצאת בצפת, והמרפאה הדרומית ביותר בבאר שבע, להלן התפלגות המרפאות לפי מחוזות.⁴⁸

⁴³ סנדרה קרת, מנהלת תחום פריויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 4 בדצמבר 2025 ו-19 בינואר 2026.

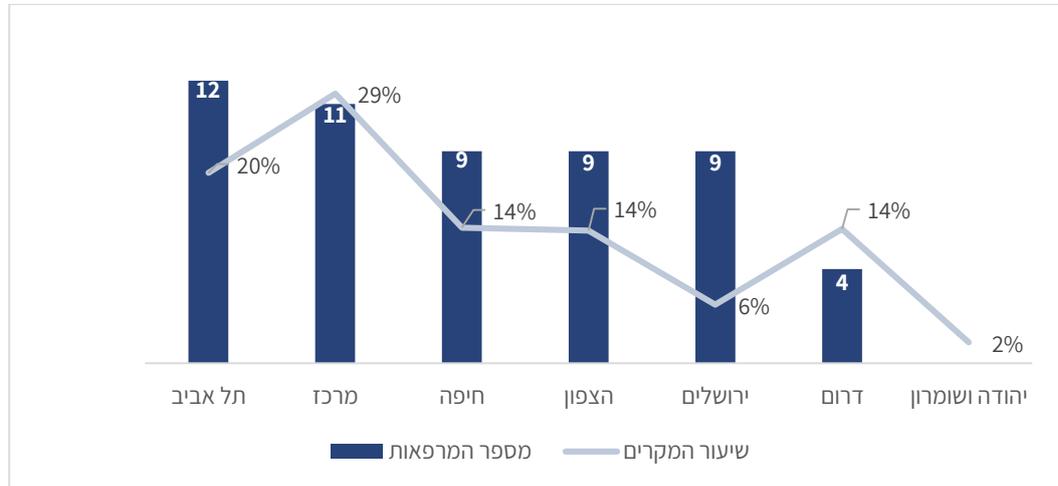
⁴⁴ המרכזים הרפואיים בהם יש מרפאות ילדים הם העמק בעפולה, רמב"ם ובני ציון בחיפה, שניידר בפתח תקווה, שיבא ברמת גן, סוראסקי-איכילוב בתל אביב, הדסה עין כרם ושערי צדק בירושלים, וסורוקה בבאר שבע.

⁴⁵ שרית ראובן, מנהלת תחום רישוי מוסדות, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 22 בינואר 2026.
⁴⁶ מרכז רפואי צאנז לניאדו, [מרפאת גניקואונקולוגיה](#), כניסה: 24 בדצמבר 2025; מרכז רפואי יוספטל, [יחידות רפואיות – אונקולוגיה](#), כניסה: 24 בדצמבר 2025.

⁴⁷ שרית ראובן, מנהלת תחום רישוי מוסדות, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 19 בינואר 2026.
⁴⁸ סנדרה קרת, מנהלת תחום פריויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 4 בדצמבר 2025 ו-19 בינואר 2026.

השיעור הגדול ביותר של מרפאות אונקולוגיות בבתי החולים (22%) הוא במחוז תל אביב שבו נרשמו 20% מהאבחנות שאובחנו בשנים 2018-2022. 20% מהמרפאות נמצאות במחוז המרכז שבו נרשמו 28% מסך האבחנות, שיעור האבחנות הגדול ביותר מכל המחוזות

תרשים 3. מספר המרפאות האונקולוגיות לבגירים בבתי החולים בשנת 2025 אל מול שיעור מקרי הסרטן (האבחנות) שאובחנו בשנים 2018-2022 והמאובחנים בהם היו בחיים נכון ל-31 בדצמבר 2022, לפי מחוז⁴⁹

ניתן לראות כי השיעור הגדול ביותר של מרפאות אונקולוגיות בבתי החולים (22%) הוא במחוז תל אביב שבו נרשמו 20% ממקרי הסרטן (האבחנות) שאובחנו בשנים 2018-2022, 20% מהמרפאות נמצאות במחוז המרכז שבו נרשמו 28% מסך האבחנות, שיעור המקרים הגדול ביותר מכלל המחוזות. בכל אחד מהמחוזות – חיפה והצפון – שבהם נרשמו 14% מהאבחנות נמצאות 17% מהמרפאות האונקולוגיות, במחוז ירושלים שבו נרשמו 6% מהאבחנות נמצאות 17% מהמרפאות האונקולוגיות. 14% מהאבחנות נרשמו במחוז הדרום ובו נמצאות 7% מהמרפאות.

ממשרד הבריאות נמסר כי אין ברישוי המרפאות קוד ייעודי למרפאות צעירים, ולדבריו, אין בישראל מרפאות אונקולוגיות ייעודיות לחולים צעירים

יש לציין כי לא כל חולי הסרטן מקבלים טיפול בבתי חולים במחוז מגוריהם. למשל, לפי נתוני משרד הבריאות, בשנים 2018-2022 יותר ממחצית מהטיפולים שניתנו לחולי סרטן בגירים המתגוררים במחוז הצפון ניתנו בבתי חולים מחוץ למחוז הצפון: 47% מהטיפולים ניתנו במחוז חיפה, 10% במחוז המרכז ובמחוז תל אביב, 2% במחוז ירושלים, ורק 41% מהטיפולים ניתנו בבתי החולים במחוז הצפון. לעומת זאת, 80% מהטיפולים שניתנו לחולי סרטן בגירים המתגוררים במחוז חיפה ניתנו בבתי החולים במחוז ו-64% מהטיפולים שניתנו לחולי סרטן בגירים המתגוררים במחוז הדרום ניתנו בבתי החולים במחוז.⁵⁰

4.2 מרפאות אונקולוגיות ייעודיות לחולי סרטן צעירים

שאלנו את משרד הבריאות האם יש בישראל מרפאות אונקולוגיות לצעירים ומה מספרן. ממשרד הבריאות נמסר למרכז המחקר והמידע של הכנסת כי אין ברישוי המרפאות קוד ייעודי למרפאות

⁴⁹ שם.

⁵⁰ משרד הבריאות, מצגת תכנון פריסה אופטימלית של מרכזים אונקולוגיים: כלי חדשני לצמצום פערי מרכז פריפריה ושיפור יעילות הטיפול, הוצגה בוועדת הבריאות של הכנסת בדיון פריסתם של השירותים האונקולוגיים בפריפריה, 4 בפברואר 2025.

לדברי "חאלסרטן", מרפאות ייעודיות לחולים צעירים פועלות כיום כחלק מהמכונים האונקולוגיים בשבעה מרכזים רפואיים: רמב"ם בחיפה, שיבא ברמת גן, רמת החייל ואיכילוב בתל אביב, בילינסון בפתח תקווה, שערי צדק והדסה עין כרם בירושלים. מכאן, שהמרפאה הצפונית ביותר ממוקמת בחיפה והדרומית ביותר בירושלים. מבדיקתנו עלה כי גם במכון האונקולוגי במרכז הרפואי העמק בעפולה פועלת מרפאת צעירים המיועדת למטופלים חולים או מחלימים בגילאים 18-50, ומהמידע מעמותת "חאלסרטן" ומשירותי בריאות כללית עולה כי בסורוקה בבאר שבע נמצאת כיום בשלבי הקמה מרפאה נוספת לטיפול בחולי סרטן צעירים והיא צפויה להיפתח בשנת 2026.

צעירים, ולדבריו, אין בישראל מרפאות ייעודיות לחולים צעירים.⁵¹ עם זאת, מעמותת "חאלסרטן" שפועלת, בין השאר, לשינוי תרבות הטיפול במחלות הסרטן בקרב צעירים במסגרות רפואיות שונות,⁵² נמסר לנו כי יש כיום בישראל מרפאות לטיפול בחולי סרטן צעירים בני 18-44 ובהן צוות רב-תחומי הכולל אונקולוג, אחות בוגרת קורס על בסיסי באונקולוגיה,⁵³ הלפר (helper) שהינו מחלים מהסרטן המתנדב במרפאה בליווי חולים, פיזיותרפיסט, יועץ מיניות, יועץ פוריות, עובד סוציאלי ופסיכולוג.

לדברי "חאלסרטן", מרפאות אלה פועלות כיום כחלק מהמכונים האונקולוגיים בשבעה מרכזים רפואיים: רמב"ם בחיפה, שיבא ברמת גן, רמת החייל ואיכילוב בתל אביב, בילינסון בפתח תקווה, שערי צדק והדסה עין כרם בירושלים.⁵⁴ מכאן, שהמרפאה הצפונית ביותר ממוקמת בחיפה והדרומית ביותר בירושלים. לדברי עמותת "חאלסרטן", מרפאות אלה נותנות מענה לכ-70% מהחולים הצעירים בסרטן והן ממומנות בשיטת המאטצ'ינג, כלומר במימון תואם של העמותה ושל המרכז הרפואי.⁵⁵ מבדיקתנו עלה כי גם במכון האונקולוגי במרכז הרפואי העמק בעפולה פועלת מרפאת צעירים המיועדת למטופלים חולים או מחלימים בגילאים 18-50,⁵⁶ ומהמידע שנמסר מעמותת "חאלסרטן" ומשירותי בריאות כללית עולה כי בסורוקה בבאר שבע נמצאת כיום בשלבי הקמה מרפאה נוספת לטיפול בחולי סרטן צעירים והיא צפויה להיפתח בשנת 2026.⁵⁷

נדגיש כי לא ברור לנו מהו מעמדן של המרפאות עליהן דיווחה לנו "חאלסרטן", שכן כאמור ממשד הבריאות נמסר לנו שאין מרפאות אונקולוגיות ייעודיות לצעירים ומכאן עולות שתי שאלות: האחת, האם המרפאות לחולי סרטן צעירים שהוקמו בשיתוף עמותת "חאלסרטן" עומדות בהגדרה של מרפאה על-פי משרד הבריאות ומצריכות רישיון ממשד הבריאות או שמדובר בשירות במסגרת המערך האונקולוגי של בית החולים שניתן ביוזמה מקומית של בית החולים? **השנייה,** גם אם לא מדובר במרפאות בתקן מדוע אין בידי משרד הבריאות מידע על מרפאות או שירות זה, במיוחד לנוכח העובדה ששלושה מבתי החולים שבהם מופעלות מרפאות/שירות מסוג זה – שיבא, איכילוב ורמב"ם – הם בתי חולים ממשלתיים ולפי "חאלסרטן"

⁵¹ סנדרה קרת, מנהלת תחום פריוקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 4 בדצמבר 2025.
⁵² לפי אתר משרד המשפטים, אחת מטורות העמותה היא שינוי תרבות הטיפול במחלות הסרטן בקרב צעירים, במסגרות רפואיות שונות, במוסדות מדינה שונים וכן במסגרות תמיכה קהילתיות וחברתיות. משרד המשפטים, **חאלסרטן (ע"ר) – עמותה**, כניסה: 3 בדצמבר 2025.
⁵³ לפני כמה שנים נכלל נושא הצרכים הייחודיים של חולים הצעירים בתוכנית הקורס העל-בסיסי באונקולוגיה, מתוך הכרה בצרכים הייחודיים של אוכלוסייה זו. שירה קופרמן, מנכ"לית, עמותת "חאלסרטן", שיחת טלפון, 2 בדצמבר 2025; סבטלנה נמצוב, אחות מרכזת שירות מרפאת צעירים אונקולוגיים, רמב"ם - הקריה הרפואית לבריאות האדם, שיחת טלפון, 18 בינואר 2026.
⁵⁴ שירה קופרמן, מנכ"לית, עמותת "חאלסרטן", שיחת טלפון, 2 בדצמבר 2025.
⁵⁵ שירה קופרמן, מנכ"לית, עמותת "חאלסרטן", שיחת טלפון, 2 בדצמבר 2025 ו-13 בינואר 2026.
⁵⁶ מרכז רפואי העמק, **השירות האונקולוגי לטיפול בצעירים**, כניסה: 28 בדצמבר 2025.
⁵⁷ שירה קופרמן, מנכ"לית, עמותת "חאלסרטן", שיחת טלפון, 2 בדצמבר 2025; נועה דגאי, מנהלת מחלקת ניהול ידע ומידע, שירותי בריאות כללית, מענה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 5 בינואר 2026.

המרפאות האלה ממומנות בשיטת המימון התואם בשותפות של המרכז הרפואי ועמותת "חלאסרטן"?

שאלה נוספת היא האם יש צורך במרפאות ייעודיות לחולי סרטן צעירים או לא? עמותת "חלאסרטן" והאגודה למלחמה בסרטן תומכות בהפעלתן של מרפאות ייעודיות לצעירים.

"חלאסרטן" אומנם סבורה שאין צורך בהוספות מרפאות נוספות מעבר לאלה שלדבריה קיימות היום, אולם יש הכרח שהמדינה תכיר בחשיבותן של מרפאות אלה ותיטול על עצמה את תקצובן. האגודה למלחמה בסרטן, סבורה כי יש מקום להקים מרפאות נוספות מעבר לאלה המופעלות בשיתוף של האגודה עם עמותת "חלאסרטן" והמרכז הרפואי, ושיש צורך במרפאות הן במרכזים הרפואיים והן בקהילה. עוד נמסר מהאגודה כי מרפאות מסוג זה קיימות גם בקהילה בחלק מסניפי קופות החולים,⁵⁸ אולם מתשובת הקופות על פנייתנו עולה כי אין כיום מרפאות ייעודיות מסוג זה בקהילה והמטופלים מופנים לבתי החולים.⁵⁹

אל מול העמדה לפיה יש צורך במרפאות אונקולוגיות ייעודיות לצעירים, מהמועצה הלאומית לאונקולוגיה נמסר כי טיפול בחולי סרטן צעירים צריך להינתן במסגרת המרכזים הקיימים לטיפול בסרטן המיועדים לכלל החולים הבגירים, ואפשר לשלב במרכזים אלה מרכיבים ייחודיים המותאמים לצרכים של צעירים ולא להקים עבורם מסגרות ייעודיות.⁶⁰

בהקשר זה נציין כי באוקטובר 2022 פרסם משרד הבריאות חוזר מינהל סיעוד בנושא תחומי עיסוק ופעילות של אחות מוסמכת מרכזת טיפול במתבגרים ובמבוגרים צעירים חולי סרטן בגיל 15-44 במערך האשפוז, שתאריך היישום שלו הוא ספטמבר 2023, ומטרתו הגדרת תחומי עיסוק ופעילות של אחות מוסמכת שתרכז את הטיפול במתבגרים ובמבוגרים צעירים חולי סרטן לרבות ההכשרה הנדרשת. על-פי החוזר, בתחומי אחריותה של אחות מוסמכת זו נכללים בין השאר לנהל את הטיפול הסיעודי בצעירים חולי סרטן בהתאמה לצרכיהם הייחודיים, לאבחן ולזהות צרכים ייחודיים של המטופל ושל משפחתו, לרבות איתור חסמים וצרכים שאינם מקבלים מענה, להתאים את הגישה הטיפולית בהתאם למאפייני המטופל ולצרכיו, ללוות, לתמוך ולהדריך את המטופל ומשפחתו לאורך כל שלבי התהליך, לעבוד בשיתוף צוות רב מקצועי, לרבות דיונים רב מקצועיים ועוד.⁶¹ ממשד הבריאות נמסר כי מדובר בחוזר המיועד למערך האשפוז בלבד ומטרתו לסייע לחולי סרטן צעירים במהלך האשפוז, והוא אינו כולל הנחיות ליישום התפקיד

⁵⁸ אורית שפירא, מנהלת מחלקת שיקום ותמיכה, האגודה למלחמה בסרטן, שיחת טלפון, 3 בדצמבר 2025.

⁵⁹ נועה דנאי, מנהלת מחלקת ניהול ידע ומידע, שירותי בריאות כללית, מענה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 9 בדצמבר 2025; רוני חיות, ממונה על קשרי ממשל ותוכן, מכבי שירותי בריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 8 בדצמבר 2025; פרופ' שלמה וינקר, ראש חטיבת הרפואה, לאומית שירותי בריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 2 בדצמבר 2025; מירה אהרוני, ממונה על פניות הציבור והרגולציה, חטיבת רפואה, קופת חולים מאוחדת, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 31 בדצמבר 2025.

⁶⁰ פרופ' עידו וולף, יושב ראש, המועצה הלאומית למניעה, אבחון וטיפול במחלות ממאירות, שיחת טלפון, 21 בינואר 2026.

⁶¹ משרד הבריאות, חוזר מינהל הסיעוד 2022/200, [תחומי עיסוק ופעילות של אחות מוסמכת מרכזת טיפול במתבגרים ובמבוגרים צעירים חולי סרטן בגילאי 18-44 במערך האשפוז](#), 11 באוקטובר 2022.

במרפאות החוץ בבתי החולים או בקהילה. באשר לשאלתנו בדבר יישום החוזר, ממשרד הבריאות נמסר כי תחילת יישומו נקבעה כאמור לספטמבר 2023 ובסמוך למועד זה פרצה מלחמת "חרבות ברזל" אשר חייבה את מערכת הבריאות להתמודד עם מצב חירום מתמשך, להסיט משאבים ולתעדף באופן מיידי רציפות תפקודית ולכן לדברי המשרד "טרם בוצעה בקרה מערכתית סדורה על יישום החוזר במוסדות האשפוז ולא נאסף מידע מרכזי באשר להיקף מימוש התפקיד בפועל בבתי החולים".⁶² נציין כי במרס 2025 פרסם מינהל האחיות במשרד הבריאות חוזר נוסף בנושא "תחומי עיסוק, אחריות ופעילות אחים ואחיות מתאמים טיפול בתחום קליני - במערך האשפוז והקהילה", שמטרתו קידום תיאום הטיפול ומענה מותאם אישית למטופלים, לרבות חולי סרטן צעירים, והוא חל הן באשפוז והן בקהילה.⁶³

4.3 היעדר מרפאות ייעודיות למחלימים צעירים

מחלימים רבים מתמודדים עם תופעות לוואי פיזיות, נפשיות, קוגניטיביות וחברתיות לאחר סיום הטיפול, וחלקם אף מצויים בסיכון לתופעות לוואי ארוכות טווח הנובעות מהטיפול האונקולוגי, כגון תחלואה קרדיו-וסקולרית וממאירויות משניות.⁶⁴ גורמים שונים עמם שוחחנו העלו כי לאחר קבלת הטיפול האקוטי בסרטן יש צורך בליווי ומעקב רפואי, תמיכה נפשית ושיקום מותאם כדי לאפשר למחלימים חזרה בטוחה לחיי היום-יום.⁶⁵

הן משרד הבריאות, הן המועצה לאונקולוגיה והן עמותת "חלאסרטן", מסרו לנו כי נכון להיום אין בישראל מרפאות ייעודיות למחלימים צעירים מסרטן, לדברי העמותה, למעט יוזמות מקומיות בבתי חולים בודדים, למשל באיכילוב בתל אביב.⁶⁶

מהמועצה הלאומית לאונקולוגיה נמסר כי בישראל יש מרפאות מחלימים הנותנות מענה למחלימים בכל הגילים,⁶⁷ ובתשובת משרד הבריאות לפנייתנו הוצגה רשימת מעני השיקום למחלימים מסרטן שניתנו בישראל בשנת 2022,⁶⁸ שממנה עולה כי יש מרפאות למחלימים בכל

⁶² ד"ר הגר ברוך, מנהלת המחלקה להנחיות מקצועיות באֶחִיות, משרד הבריאות, מענה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 31 בינואר 2026.

⁶³ ד"ר הגר ברוך, מנהלת המחלקה להנחיות מקצועיות באֶחִיות, משרד הבריאות, מענה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 31 בינואר 2026; משרד הבריאות, חוזר מינהל האֶחִיות 2025/235, [תחומי עיסוק, אחריות ופעילות אחים ואחיות מתאמים טיפול בתחום קליני-במערך האשפוז והקהילה](#), 9 במרץ 2025.

⁶⁴ ד"ר דנה ברנע, המועצה הלאומית למניעה, אבחון וטיפול במחלות ממאירות, שיחת טלפון, 5 בינואר 2026.
⁶⁵ שם; שירה קופרמן, מנכ"לית עמותת "חלאסרטן", שיחת טלפון, 2 בדצמבר 2025; אורית שפירא, מנהלת מחלקת שיקום ותמיכה, האגודה למלחמה בסרטן, שיחת טלפון, 3 בדצמבר 2025.

⁶⁶ באיכילוב נוסף על מרפאת המחלימים, הוקמה תכנית קבוצתית לשיקום מחלימים צעירים מסרטן (בני 18-55): תוכנית בת שלושה חודשים הכוללת פעילות גופנית, טיפול פסיכולוגי, ייעוץ תזונתי, ליווי של אחות המתמחה בתופעות לוואי של המחלה ושל הטיפולים וכן הרצאות מקצועיות. עם זאת, תוכנית קבוצתית אינה מתאימה לכלל המחלימים. ד"ר דנה ברנע, המועצה הלאומית למניעה, אבחון וטיפול במחלות ממאירות, שיחת טלפון, 5 בינואר 2026; שירה קופרמן, מנכ"לית עמותת "חלאסרטן", שיחת טלפון, 2 בדצמבר 2025; סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 4 בדצמבר 2025.

⁶⁷ ד"ר דנה ברנע, המועצה הלאומית למניעה, אבחון וטיפול במחלות ממאירות, שיחת טלפון, 5 בינואר 2026.
⁶⁸ רשימת מעני השיקום בתשובת משרד הבריאות מבוססת על מסמך של ועדת שיקום למחלימים מסרטן והיא כללה מרפאות ייעודיות למחלימים בארבעה מרכזים רפואיים, שירותים של האגודה למלחמה בסרטן, מרכזי "חזק ואימץ" לצעירים מחלימים, תוכניות בקופות חולים - תוכנית "מכבי שלי - מחלימים מסרטן" ותוכנית "כוחות מחודשים" בכללית, שירותי שיקום תעסוקתי של המוסד לביטוח לאומי

הגילים בארבעה מרכזים רפואיים – בילינסון בפתח תקווה, רמב"ם בחיפה, שערי צדק בירושלים ושיבא ברמת גן.⁶⁹ גם מכללית נמסר כי במרכז דוידוף לטיפול ולחקר מחלות הסרטן במרכז הרפואי בילינסון מופעלת מרפאת מחלימים לכל הגילים שמטרתה המשך מעקב וליווי למחלימים מסרטן באמצעות מתן מענה לצרכים גופניים ורגשיים, כדי להבטיח את חזרתם המלאה ככל האפשר לשגרת חיים, למעגל העבודה ולתפקוד אישי, המשפחתי והחברתי.⁷⁰

**עמותת "חלאסרטן"
העלתה בפנינו את
הצורך בהקמת
מרפאות למחלימים
צעירים**

כמו כן, האגודה למלחמה בסרטן ציינה כי היא מפעילה עבור מחלימים מסרטן סדנת "מחלימים לחיים בריאים" המספקת ליווי בהתמודדות שלאחר הטיפול, חיזוק איכות החיים והכוונה לאורח חיים בריא,⁷¹ האגודה גם מסייעת בהפעלה תוכנית שיקום אונקולוגי הכוללת תמיכה ושיקום פיזי וסיוע בהתמודדות נפשית עם המחלה בכמה מרכזים רפואיים⁷² וכן מפעילה את תוכנית השיקום האונקולוגי בסניפי האגודה.⁷³ להבנתנו הסדנה ותוכנית השיקום האונקולוגי נועדו למחלימים מסרטן בכל הגילים והן אינן ייעודיות למחלימים צעירים.

**יו"ר המועצה
הלאומית
לאונקולוגיה מסר לנו
כי יש צורך במערך
שיקום והחלמה עבור
חולי הסרטן בכל
הגילים, הכולל
התאמות לקבוצות
חולים שונות, ובהן
צעירים**

עמותת "חלאסרטן" העלתה בפנינו את הצורך בהקמת מרפאות למחלימים צעירים, לדבריה בשל נטייתם של מחלימים צעירים לפתח במהלך חייהם תחלואה שניוניות שיוצרת עומס על מערכת הבריאות, בין היתר בשל היעדר מודעות בקרב רופאי משפחה לתחלואה זו וכלים מתאימים בידיהם.⁷⁴ גם מהחוג לאונקולוגיה גינקולוגית באיגוד האונקולוגי נמסר כי לנוכח מכלול האתגרים שעמם מתמודדות נשים צעירות המאובחנות בסרטן צוואר הרחם הפולשני או נשאות למוטציות גנטיות בסיכון גבוה יש צורך ברור בהקמת מסגרות ייעודיות שיספקו ליווי רב-תחומי, רציף וארוך טווח – רפואי, פסיכולוגי ושיקומי – שיאפשר למטופלות לשקם את איכות חייהן ולהמשיך לחיות באופן מיטבי לאורך השנים.⁷⁵

מנגד, יו"ר המועצה הלאומית לאונקולוגיה מסר לנו כי יש צורך במערך שיקום והחלמה עבור חולי הסרטן בכל הגילים, הכולל התאמות הכוללות לקבוצות חולים שונות, ובהן צעירים.⁷⁶ מהמועצה נמסר כי המועצה הלאומית לאונקולוגיה והמועצה הלאומית לשיקום מקיימות באופן רציף שיח מקצועי בנושא שיקום מחלימי סרטן, והמועצה אף הגישה לוועדת סל שירותי הבריאות

ומספר מצומצם של יועצים תעסוקתיים באגודה למלחמה בסרטן ובקופות. סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 4 בדצמבר 2025.

⁶⁹ סנדרה קרת, מנהלת תחום פרויקטים, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 4 בדצמבר 2025.

⁷⁰ נועה דנאי, מנהלת מחלקת ניהול ידע ומידע, שירותי בריאות כללית, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 17 בדצמבר 2025.

⁷¹ מדובר בסדנה שמועברת בסניפי האגודה ברחבי הארץ. אורית שפירא, מנהלת מחלקת שיקום ותמיכה, האגודה למלחמה בסרטן, שיחת טלפון, 3 בדצמבר 2025.

⁷² המרכזים הרפואיים בהם מופעלת תוכנית השיקום האונקולוגי: שערי צדק והדסה בירושלים, בילינסון בפתח תקווה, איכילוב בתל אביב, סורוקה בבאר שבע, רמב"ם בחיפה ועוד. שם.

⁷³ בגבעתיים, בנתניה, בבאר שבע ובהמשך תופעל התוכנית לשיקום אונקולוגי בסניפים נוספים שלהאגודה. שם.

⁷⁴ שירה קופרמן, מנכ"לית עמותת "חלאסרטן", שיחת טלפון, 2 בדצמבר 2025.

⁷⁵ ד"ר אורה רוזנגרטן, יו"ר החוג לאונקולוגיה גינקולוגית, האיגוד הישראלי לאונקולוגיה קלינית ורדיותרפיה, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 11 בינואר 2026.

⁷⁶ פרופ' עידו וולף, יושב ראש, המועצה הלאומית למניעה, אבחון וטיפול במחלות ממאירות, שיחת טלפון, 21 בינואר 2026.

המועצה הלאומית
לאונקולוגיה אף
הגישה לוועדת סל
שירותי הבריאות בשנת
2023 בקשה להכניס
לסל שירותי הבריאות
תוכנית שיקום ייעודית
למחלימים מסרטן בכל
הגילים, אך הבקשה
לא נדונה כיוון
שהוגדרה כארגון
שירותי בריאות (ולא
הכנסת שירות חדש
לסל שירותי הבריאות)

לפי המועצה הלאומית
לאונקולוגיה, מומלץ
שמרפאות המחלימים
לכל הגילים יהיו רב-
תחומיות, ויכללו
לפחות רופא או אחות,
פסיכולוג, עובד
סוציאלי ותזונאי,
לצד נגישות להפניה
מיידית לשירותי
פיזיותרפיה, ריפוי
בעיסוק וקלינאות
תקשורת לפי הצורך

בשנת 2023 בקשה להכניס לסל תוכנית שיקום ייעודית למחלימים מסרטן בכל הגילים, אך הבקשה לא נדונה כיוון שהוגדרה כארגון שירותי בריאות (ולא הכנסת שירות חדש לסל שירותי הבריאות).⁷⁷ התוכנית כוללת שיקום אונקולוגי ומיועדת לכלל המחלימים שסיימו טיפול, כלומר למקרים שבהם אין עדות למחלה פעילה. מדובר בתוכנית שיקום רב-תחומית המתייחסת לכלל ההיבטים המושפעים מהטיפול כולל היבטים גופניים, נפשיים, סוציאליים ותעסוקתיים.⁷⁸

לפי המועצה הלאומית לאונקולוגיה, מומלץ שמרפאות המחלימים לכל הגילים יהיו רב-תחומיות, ויכללו לפחות רופא או אחות, פסיכולוג, עובד סוציאלי ותזונאי, לצד נגישות להפניה מיידית לשירותי פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק וקלינאות תקשורת לפי הצורך. עוד נמסר כי כדי להקים מערך מרפאות מחלימים רחב היקף ולהטמיעו בסל שירותי הבריאות נדרשים תקצוב ייעודי וכוח אדם בעל הכשרה בשיקום אונקולוגי. המועצה הוסיפה כי מעקב אחר מחלימים במסגרת מרפאות ייעודיות למחלימים מאפשר איסוף שיטתי ומתמשך של נתונים רפואיים, ובכך יוצר תשתית מחקרית חשובה, המאפשרת לזהות דפוסים ארוכי טווח, להבין טוב יותר את ההשלכות המאוחרות של המחלה והטיפולים, ולשפר את איכות הטיפול העתידי במחלימים.⁷⁹ עם זאת, כאמור, המלצת המועצה הלאומית לאונקולוגיה להכניס לסל שירותי הבריאות תוכנית שיקום ייעודית למחלימים מסרטן בכל הגילים אולם בקשה זו לא נדונה כיוון שהוגדרה כארגון שירותי בריאות (ולא הכנסת שירות חדש לסל שירותי הבריאות).⁸⁰

במהלך כתיבת המסמך הועלו בפנינו כמה פעולות שנעשו או נעשות כיום לקידום הקמתן של מרפאות למחלימים צעירים. לדוגמה, ממכבי ומעמותת "חלאסרטן" נמסר כי בשנת 2023 הופעלה במחוז המרכז מרפאה ייעודית למחלימים צעירים מסרטן.⁸¹ לדברי העמותה, המרפאה, שהופעלה בקהילה במסגרת פיילוט בשיתוף פעולה בין מכבי, הג'וינט, המוסד לביטוח לאומי ועמותת "חלאסרטן", פעלה במתכונת היברידית הכוללת מפגשים פרונטליים וייעוץ מרחוק.⁸² ממכבי נמסר כי בהפעלת המרפאה היו האתגרים שמאפיינים מודלים ראשונים של מרפאות היעד מסוג זה, ובהם: נגישות פיזית, זמינות, זמני הפעלה מוגבלים והגדרת אוכלוסיית יעד מצומצמת.⁸³ מעמותת "חלאסרטן" נמסר כי פעילות המרפאה הופסקה עם פרוץ המלחמה באוקטובר 2023, בשל מצב החירום והיעדרות הצוותים שגויסו למאמץ המלחמתי,⁸⁴ בעוד

⁷⁷ ד"ר דנה ברנע, המועצה הלאומית למניעה, אבחון וטיפול במחלות ממאירות, שיחת טלפון, 5 בינואר 2026.

⁷⁸ המועצה הלאומית למניעה, אבחון וטיפול במחלות ממאירות, המלצות ועדת שיקום מחלימים מסרטן, הוגש למנכ"ל משרד הבריאות דאז, 18 באוגוסט 2022.

⁷⁹ ד"ר דנה ברנע, המועצה הלאומית למניעה, אבחון וטיפול במחלות ממאירות, שיחת טלפון, 5 בינואר 2026.

⁸⁰ טל מורנגשטיין, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, מסרון, 20 בינואר 2026.

⁸¹ רוני חיות, ממונה על קשרי ממשל ותוכן, מכבי שירותי בריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 8 בדצמבר 2025; שירה קופרמן, מנכ"לית עמותת "חלאסרטן", שיחת טלפון, 2 בדצמבר 2025.

⁸² שירה קופרמן, מנכ"לית עמותת "חלאסרטן", שיחת טלפון, 2 בדצמבר 2025.

⁸³ רוני חיות, ממונה על קשרי ממשל ותוכן, מכבי שירותי בריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 8 בדצמבר 2025.

⁸⁴ שירה קופרמן, מנכ"לית עמותת "חלאסרטן", שיחת טלפון, 13 בינואר 2026.

שלדברי מכבי, המרפאה נסגרה כיוון שקהל היעד, שנקבע בהתאם לקריטריונים של עמותת "חלאסרטן", היה מצומצם, ובפועל הוביל להיקף פעילות מוגבל.⁸⁵ לדעת עמותת "חלאסרטן", יש לאמץ מודל זה של מרפאה למחלימים, שפותח בשיתוף הג'וינט והמוסד לביטוח לאומי, שיש ביכולתו להעניק מענה לשיקום אונקולוגי ללא עלויות גבוהות וליישם אותו בקופות החולים.⁸⁶

דוגמה נוספת היא כוונתה של כללית לפתוח מרפאת מחלימים צעירים מסרטן במרכז הרפואי סורוקה בבאר שבע במהלך שנת 2026, ולדברי הקופה בשנת 2026 ייבחן שיתוף פעולה עם עמותת "חלאסרטן" לקידום נושא מרפאת המחלימים הצעירים בקהילה.⁸⁷

נציין כי ביוני 2023 קיימה הוועדה המיוחדת של הכנסת לענייני הצעירים דיון בנושא מרפאות מחלימים צעירים מסרטן בקהילה וקראה למשרד האוצר, למשרד הבריאות, לבתי החולים ולקופות החולים לאתר את המימון הנדרש להקמת לפחות חמש מרפאות למחלימים צעירים מסרטן בעלות כוללת של חצי מיליון ש"ח עבור כל מרפאה.⁸⁸ משרד הבריאות מסר לוועדה בספטמבר 2023 כי לצורך פיתוח שירותים מותאמים לשיקום ומעקב אחרי מחלימים מסרטן, יפעל המשרד להקמת צוות בין-מועצתי של המועצות הלאומיות לשיקום ולאונקולוגיה, בשילוב עם נציגי המשרד ועמותות החולים ויגבש מתווה לטיפול ומעקב, ולאחר קבלת המתווה יפעל המשרד למציאת מקורות תקציביים לפיתוח והקמת שירותים אלה.⁸⁹ בתאריך 26 בינואר 2026 מסר משרד הבריאות למרכז המחקר והמידע של הכנסת כי בהמשך לשיבת ועדת הצעירים של הכנסת הוקם צוות תחת המועצה הלאומית לשיקום שדן בנושא, אך "התהליך נעצר מסיבות טכניות ויחודש כעת".⁹⁰

5. סיוע בשילוב מחלימי סרטן בשוק העבודה

למחלת הסרטן והטיפול בה השלכות מתמשכות - פיזיות, נפשיות וחברתיות, המקשות על החזרה והשתלבות של המטופלים והמחלימים בשוק העבודה.⁹¹

מהאגודה למלחמה בסרטן נמסר כי החזרה לעבודה מחייבת לעיתים התאמות בתנאי ההעסקה, כגון שינוי תפקיד, הפחתת היקף משרה או התאמת סביבת העבודה, והתאמות אלו תלויות

⁸⁵ רוני חיות, ממונה על קשרי ממשל ותוכן, מכבי שירותי בריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, מסרון, 22 בינואר 2026.

⁸⁶ שירה קופרמן, מנכ"לית, עמותת "חלאסרטן", שיחת טלפון, 2 בדצמבר 2025.

⁸⁷ נועה דנאי, מנהלת מחלקת ניהול ידע ומידע, שירותי בריאות כללית, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 17 בדצמבר 2025 ו-5 בינואר 2026.

⁸⁸ הכנסת ה-25, הוועדה המיוחדת של הכנסת לענייני הצעירים, החלטת הוועדה, [מרפאות מחלימים צעירים בקהילה והרצף הטיפולי לצוערים חולי סרטן](#), 3 ביולי 2025.

⁸⁹ מירי כהן, מנהלת תחום בכיר קשרי ממשל ותכניות לאומיות, תשובה על פניית הוועדה המיוחדת לענייני הצעירים של הכנסת, דוא"ל, 4 בספטמבר 2023.

⁹⁰ ירון סחר, מנהל אגף שיקום, משרד הבריאות, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 26 בינואר 2026.

⁹¹ המוסד לביטוח לאומי, [ההצלחה בהשתלבות חוזרת בעבודה של מחלימים מסרטן: מחקר אורך מקיף ורב-מתודי על ההשפעה המשולבת של השלכות המחלה ותמיכה ארגונית - דוח המחקר](#), מאי 2020.

משרד הבריאות מסר לוועדה המיוחדת של הכנסת לענייני הצעירים בספטמבר 2023 כי לצורך פיתוח שירותים מותאמים לשיקום ומעקב אחרי מחלימים מסרטן, יפעל המשרד להקמת צוות בין-מועצתי של המועצות הלאומיות לשיקום ולאונקולוגיה, בשילוב עם נציגי המשרד ועמותות החולים ויגבש מתווה לטיפול ומעקב, ולאחר קבלת המתווה יפעל המשרד למציאת מקורות תקציביים לפיתוח והקמת שירותים אלה. ב-26 בינואר 2026 מסר משרד הבריאות למרכז המחקר והמידע של הכנסת כי בהמשך לשיבת הוועדה הוקם צוות תחת המועצה הלאומית לשיקום שדן בנושא, אך "התהליך נעצר מסיבות טכניות ויחודש כעת"

**למחלת הסרטן
והטיפולים בה השלכות
מתמשכות – פיזיות,
נפשיות וחברתיות,
המקשות על החזרה
וההשתלבות בשוק
העבודה**

בנכונותם וביכולתם של המעסיקים, ואינן מתאפשרות בכל מקומות העבודה.⁹² לפי עמותת "חלאסרטן", אחת הדרכים לתמוך בעובדים שלקו בסרטן היא יצירת סביבת ידידותית לחולים אלה במקומות עבודה (cancer-friendly), דוגמת גמישות באחוזי משרה (לאפשר העסקה במשרה חלקית), תרומת ימי מחלה על ידי עובדים אחרים בעסק, התאמת חלל עבודה (יצירת עמדת עבודה למדוכאי מערכת חיסון), גמישות בסגנון העבודה (שילוב עבודה מהבית), הנגשה של דרכי הגעה למשרד (כדי למנוע שימוש בתחבורה ציבורית וחשיפה לציבור הרחב), משלוחי אוכל לעובד בזמן טיפולים וסיוע בבירוקרטיה. לפי העמותה, כמה חברות במשק כבר יישמו סביבת עבודה ידידותית לחולי סרטן, והגורמים שיכולים לקדם את הנושא הם הסתדרות העובדים ונציבות שירות המדינה.⁹³ נציין כי משרד העבודה מסר לנו כי המטה לשילוב אנשים עם מוגבלות בשוק העבודה במשרד מסייע לאנשים המתמודדים עם מגבלה כלשהי, לרבות חולי סרטן, להשתלב בשוק העבודה החופשי, למשל באמצעות מימון התאמות למעסיקים.⁹⁴

בחנו כמה היבטים הנוגעים לתעסוקה של חולי סרטן בכלל, ובהם צעירים. ראשית, בחנו את סוגי הסיוע בתקופה שבה חולה הסרטן אינו יכול בהכרח לעבוד:

קצבאות מהמוסד לביטוח לאומי:

חולי סרטן ומחלימים לפני גיל הפרישה⁹⁵ שלא יכולים לעבוד או שחלה ירידה משמעותית ביכולתם לעבוד, עשויים להיות זכאים לקצבת נכות כללית מהמוסד לביטוח לאומי ומי שחלו בעקבות עבודתם עשויים להיות זכאים לקצבת נכות מעבודה. בנוסף, חולים אונקולוגיים שמחלתם או הטיפול בה גורמים לפגיעה משמעותית בתפקודם והזקוקים לסיוע רב של אדם אחר בפעולות יום-יומיות, עשויים להיות זכאים גם או רק לקצבת לשירותים מיוחדים (שר"מ).⁹⁶ כדי ללמוד על מספר חולי הסרטן הצעירים המקבלים קצבאות אלה, מרכז המחקר והמידע של הכנסת ביקש מהמוסד לביטוח לאומי לקבל נתונים על מספר בני 18–44 המקבלים קצבאות נכות כללית, מספר מקבלי קצבת נכות מעבודה בגין מחלת הסרטן שלקו בה בין גילאי 18–44 ומקבלי קצבת שירותים מיוחדים (שר"מ) המשולמות על ידי המוסד לביטוח לאומי. מהמוסד לביטוח הלאומי נמסר כי אין אפשרות להפיק נתונים אלה כיוון שההכרה בנכות נעשית לפי סעיפי ליקוי ספציפיים, כגון פגיעות לב, שמיעה, מערכת הנשימה ועוד, ולא לפי אבחנת הסרטן.⁹⁷ האגודה למלחמה בסרטן העלתה בפנינו את הצורך לשקול את הארכת הזכאות לקצבת

⁹² אורית שפירא, מנהלת מחלקת שיקום ותמיכה, האגודה למלחמה בסרטן, שיחת טלפון, 3 בדצמבר 2025.

⁹³ שירה קופרמן, מנכ"לית, עמותת "חלאסרטן", שיחת טלפון, 2 בדצמבר 2025.

⁹⁴ דוד שאולוב, ראש מינהל תעסוקת אוכלוסיות, משרד העבודה, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 22 בינואר 2026.

⁹⁵ אפשר להגיש תביעה לקצבת נכות כללית החל מגיל 18 ועד 12 חודשים לאחר גיל פרישה. הביטוח הלאומי, נכות כללית: כללי זכאות, כניסה: 13 בינואר 2026.

⁹⁶ הביטוח הלאומי, חולים אונקולוגיים ומחלימים, כניסה: 13 בינואר 2026.

⁹⁷ קרן גולדנר, מנהל המחקר והתכנון, הביטוח הלאומי, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 22 בדצמבר 2025.

לחולי סרטן שנקבעה להם נכות רפואית בשיעור של 90% ויותר למשך לכל הפחות 185 ימים, ניתן כיום פטור ממס ההכנסה

שירותים מיוחדים למשך חצי שנה נוספת כקצבת חזרה לעבודה במטרה לאפשר חזרה הדרגתית של חולים בסרטן לעבודה והסתגלות למצב הבריאותי.⁹⁸

פטור ממס הכנסה:

לחולי סרטן שנקבעה להם נכות רפואית בשיעור של 90% ויותר למשך לכל הפחות 185 ימים, ניתן כיום פטור ממס ההכנסה.⁹⁹ מרכז המחקר והמידע של הכנסת ביקש מהמוסד לביטוח לאומי לקבל נתונים על מספר חולי הסרטן בני 18–44 שאושר להם פטור ממס הכנסה במסגרת ועדות רפואיות לקבלת פטור ממס הכנסה שמפעיל המוסד לביטוח לאומי. אך גם במקרה זה נמסר שאין באפשרות המוסד לביטוח לאומי להפיק את הנתונים, כיוון שההכרה נעשית לפי סעיפי ליקוי ולא לפי אבחנת הסרטן.¹⁰⁰

שירותי רווחה:

כדי לבחון אם ישנם שירותי רווחה ייעודיים לחולים ולמחלימים מסרטן בגילאי 18–44 ולבני משפחותיהם, ככל שניתנים כאלה, פנינו למשרד הרווחה והביטחון החברתי. מהמשרד נמסר כי אוכלוסיית זו אינה מוגדרת כאוכלוסיית יעד של המשרד. עם זאת, ככל שעולים צרכים ייחודיים בקרב יחידים בקהילה, ניתנת להם תמיכה באמצעות המחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות. בנוסף, כחלק מהשירות האוניברסלי להנגשת מידע בדבר מיצוי זכויות לתושבי הרשויות המקומיות, תחנות שירות ייעוץ לאזרח מספקות מידע רלוונטי ומתווכות מול גורמי ממשל נוספים – לרבות המוסד לביטוח לאומי ומשרד הבריאות – עבור פונים בעלי צרכים מסוג זה. עוד נמסר מהמשרד כי בבתי החולים ניתן לפונים ליווי וסיוע במיצוי זכויות על ידי עובדות סוציאליות, והגורם הממונה על עובדות אלה הוא משרד הבריאות.¹⁰¹

בחנו גם את הסיוע הניתן למבקשים להיכנס או לחזור לשוק העבודה.

שיקום מקצועי וסיוע בהשתלבות בשוק התעסוקה:

המוסד לביטוח לאומי מעניק שירותי שיקום מקצועי למחלימים ממחלת הסרטן שנקבעה להם נכות רפואית לצמיתות בשיעור של לכל הפחות 20% ויש להם צורך בהכשרה מקצועית עקב מגבלה תפקודית שלא מאפשרת חזרה לעבודה קודמת. לכל זכאי לשיקום מקצועי מותאמת תוכנית אישית הכוללת אבחון תעסוקתי, מימון לימודים אקדמיים או מקצועיים, מימון אביזרי לימוד, תמיכה במהלך הלימודים וסיוע בהשמה בעבודה.¹⁰² למשל, אחת התוכניות אליהן מפנה

⁹⁸ אורית שפירא, מנהלת מחלקת שיקום ותמיכה, האגודה למלחמה בסרטן, שיחת טלפון, 3 בדצמבר 2025.

⁹⁹ הביטוח הלאומי, [חולים אונקולוגיים](#), כניסה: 1 בדצמבר 2025.

¹⁰⁰ קרן גולדנר, מנהל המחקר והתכנון, המוסד לביטוח לאומי, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 22 בדצמבר 2025.

¹⁰¹ ינון אהרוני, מנהל כללי, משרד הרווחה והביטחון החברתי, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 25 בדצמבר 2025.

¹⁰² המוסד לביטוח לאומי, [חולים אונקולוגיים](#), כניסה: 18 בדצמבר 2025; משרד העלייה והקליטה, [ביטוח לאומי](#), מהדורה שלישית, ירושלים, 2023.

וממן אגף השיקום בביטוח הלאומי היא תוכנית "סולם" – תוכנית שיקום נירופסיכולוגי בדגש תעסוקתי המופעלת על ידי המכון הלאומי לשיקום נפגעי ראש. במסגרת התוכנית שאורכת שישה חודשים (ארבעה ימים בשבוע), ניתן למשתתפים טיפול פרטני וקבוצתי התנסות תעסוקתית בשוק העבודה, ובסיומה הם משתלבים בשוק העבודה או בלימודים וניתן להם המשך ליווי ומעקב לתקופה של שנתיים.¹⁰³

ביקשנו לבחון את מספר הבקשות לקבלת שיקום מקצועי שהופנו למוסד לביטוח לאומי על ידי חולי הסרטן הצעירים ואת מספר האנשים בגיל 18–44 שהחלו שיקום מקצועי בפועל בשנים 2022–2024. אולם בתשובה על בקשתנו לקבל את הנתונים מהמוסד לביטוח לאומי נמסר כי במערכות הביטוח הלאומי אנשים אינם מוגדרים כ"חולי סרטן" אלא מוכרים בהתאם לסעיפי ליקוי ספציפיים שנגרמו להם, ולכן לא ניתן להפיק נתונים אלה.¹⁰⁴ מהמכון הלאומי לשיקום נפגעי ראש המפעיל את תוכנית "סולם", אחת התוכניות אליהן מפנה וממן אגף השיקום בביטוח הלאומי,¹⁰⁵ נמסר כי להערכתם מספר המשתתפים השנתי בתוכנית הוא כ-100, רובן נשים, ונמסר כי יש צורך בהגדלת מספר המשתתפים בתוכנית כדי לתת מענה לכמה שיותר מחלימים צעירים מסרטן.¹⁰⁶

נציין כי בספטמבר 2022 פורסם מחקר הממומן על ידי המוסד לביטוח לאומי בנושא הערכת תוכנית יום לשיקום הוליסטי בדגש תעסוקתי למחלימים מסרטן המתלוננים על ירידה קוגניטיבית, ולפיו התוצאות מצדיקות את המשך מימון התוכנית על ידי הביטוח הלאומי ותומכות בהרחבתה למקומות נוספים בארץ ובעולם.¹⁰⁷ גם מהמכון הלאומי לשיקום נירופסיכולוגי נמסר כי להערכתו כ-70% מהמשתתפים בתוכנית מצליחים להיכנס לשוק העבודה או ללימודים בתוך שנתיים ממועד סיום התוכנית – לא בהכרח במשרה מלאה ולרוב לא מדובר בחזרה לתפקיד הקודם.¹⁰⁸

המטה לשילוב אנשים עם מוגבלות בשוק העבודה במשרד העבודה מפעיל תוכנית ליווי תעסוקתי "תעסוקה שווה", לאנשים המתמודדים עם מגבלה מכל סוג, לרבות מחלימים מסרטן, שמטרתה לסייע למשתתפים להשתלב בשוק העבודה. מתשובת המשרד עולה כי הזכאות

¹⁰³ המרכז הרפואי שיבא תל השומר, [איך ממשיכים מכאן – סיוע למחלימים](#), כניסה: 18 בדצמבר 2025.

¹⁰⁴ קרן גולדנר, מנהל המחקר והתכנון, המוסד לביטוח לאומי, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 22 בדצמבר 2025.

¹⁰⁵ המרכז הרפואי שיבא תל השומר, [איך ממשיכים מכאן – סיוע למחלימים](#), כניסה: 18 בדצמבר 2025; פרופ' דנה מרגלית, ד"ר טל שני-אור, ד"ר אילה בלוק, [הערכת תוכנית יום לשיקום הוליסטי בדגש תעסוקתי למחלימים מסרטן המתלוננים על ירידה קוגניטיבית](#), המחקר מומן על ידי המוסד לביטוח לאומי, 29 בספטמבר 2022.

¹⁰⁶ כיום תוכנית סולם מתקיימת בחמישה סניפים – תל אביב, פתח תקווה, ירושלים, חיפה ותפן (בגליל) – ועתידה להיפתח במרץ 2026 בבאר שבע. המטרה של המכון היא שהתוכנית תפעל בכל סניפי המכון הקיימים היום, כולל בסניף החדש ברחובות. הלה שמש רטהאוז, מנהלת תוכנית "סולם", המכון הלאומי לשיקום נירופסיכולוגי, שיחת טלפון, 29 בדצמבר 2025.

¹⁰⁷ פרופ' דנה מרגלית, ד"ר טל שני-אור, ד"ר אילה בלוק, [הערכת תוכנית יום לשיקום הוליסטי בדגש תעסוקתי למחלימים מסרטן המתלוננים על ירידה קוגניטיבית](#), המחקר מומן על ידי המוסד לביטוח לאומי, 29 בספטמבר 2022.

¹⁰⁸ הלה שמש רטהאוז, מנהלת תוכנית "סולם", המכון הלאומי לשיקום נירופסיכולוגי, שיחת טלפון, 29 בדצמבר 2025.

המטה לשילוב אנשים עם מוגבלות בשוק העבודה במשרד העבודה מפעיל תוכנית ליווי תעסוקתי "תעסוקה שווה", לאנשים המתמודדים עם מגבלה מכל סוג, לרבות מחלימים מסרטן, שמטרתה לסייע למשתתפים להשתלב בשוק העבודה. מתשובת המשרד עולה כי הזכאות להשתתפות בתוכנית מותנית בקביעת נכות כללית בשיעור של לפחות 20%, ובכך שהמשתתף אינו לוקח חלק בתוכנית ליווי תעסוקתי המופעלת על ידי משרד משלתי אחר

להשתתפות בתוכנית מותנית בקביעת נכות כללית בשיעור של לפחות 20%, ובכך שהמשתתף אינו לוקח חלק בתוכנית ליווי תעסוקתי אחרת המופעלת על ידי משרד ממשלתי אחר. מהמשרד נמסר כי אם מתקבלות פניות של חולי סרטן הזכאים לשירות זה בהתאם לקריטריונים שנקבעו, הם מקבלים את מירב המענים, ככל האנשים עם מוגבלות בישראל, אולם לא מדובר בתוכניות ייעודיות לחולי סרטן בלבד ולכן אין בידי המשרד נתונים על מחלימים מסרטן המלווים על ידו.¹⁰⁹

שירות התעסוקה, הכפוף למשרד הכלכלה והתעשייה, מסר לנו כי כל דורש עבודה שמצהיר על מגבלה רפואית זכאי להופיע בפני ועדת כושר של השירות, שתפקידה להתאים את סוגי העבודות והתנאים הפיזיים למצבו הבריאותי של החולה. לפי שירות התעסוקה, למחלימים מסרטן שמתקשים להגיע פיזית ללשכות השירות, קיימת אפשרות, בכפוף לאישור מקצועי, להירשם ולהתייצב באמצעות כלים דיגיטליים או טלפון, במטרה להקל עליהם ולאפשר להם השתלבות נוחה בשוק העבודה. עוד נמסר מהשירות כי הם מכירים בצורך בליווי פרטני ומודעים לכך שהשתלבות בשוק העבודה לאחר החלמה מסרטן מצריכה לעיתים יותר זמן ותשומת לב. לפיכך, השירות פועל להנגיש למחלימים צעירים את הכלים והשירותים הנדרשים, ובהם התאמה אישית של השירות ללשכות התעסוקה באמצעות פגישות עם מתאמי השמה ויועצים, בהתאם לצורך המזוהה, אולם אין בידי השירות נתונים על מספר המחלימים שקיבלו שירותים אלה.¹¹⁰

מניעת אפליה על רקע בריאותי: עמותת "חלאסרטן" הצביעה בפנינו על הקושי של חולי סרטן צעירים להיכנס למעגל התעסוקה, שכן מדובר בצעירים שלרוב לא הספיקו לצבור ניסיון תעסוקתי נרחב מסיבות שונות (שחרור מהצבא לפני זמן קצר, עבודה בעבודות מזדמנות או עבודות סטודנט), ובשל ההתמודדות עם המחלה יש פער של כשנתיים בקורות החיים שלהם.¹¹¹ לדברי העמותה, מסיבות אלה מעסיקים אינם ממהרים לזמן מועמדים אלה לראיונות קבלה וגם אם כבר חוזרים למועמד עם תשובה חיובית ומגלים שמדובר בחולה סרטן, הם חוששים להעסיקו.¹¹²

מרכז המחקר והמידע של הכנסת ביקש לבחון האם ישנן פניות שהוגשו על ידי חולי סרטן בכלל, וחולי סרטן צעירים בפרט, בטענה לאפליה בקבלה לעבודה או במקום העבודה. **מההסתדרות הכללית ומההסתדרות הלאומית** נמסר כי לא התקבלו פניות בנושא.¹¹³ **מנציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות** נמסר כי התקבלו פניות ספורות לגבי הפליית חולי סרטן בתחום התעסוקה, עם זאת, לדברי הנציבות, לא ניתן להפיק נתונים מדויקים, משום שהמידע הקיים

¹⁰⁹ דוד שאולוב, ראש מינהל תעסוקת אוכלוסיות, משרד העבודה, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 22 בינואר 2026.

¹¹⁰ משה יפרח, סמנכ"ל השמה ומעסיקים, שירות התעסוקה, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 27 בינואר 2026.

¹¹¹ שירה קופרמן, מנכ"לית, עמותת "חלאסרטן", שיחת טלפון, 2 בדצמבר 2025.

¹¹² שם.

¹¹³ עירית לנקרי, מנהלת לשכת יו"ר הסתדרות לאומית, שיחת טלפון, 20 בינואר 2026; גיא שמחי, הממונה על תעסוקת אנשים עם מוגבלות בלשכת יו"ר, ההסתדרות הכללית, שיחת טלפון, 22 בינואר 2026.

**שירות התעסוקה,
הכפוף למשרד
הכלכלה והתעשייה,
מסר לנו כי כל דורש
עבודה שמצהיר על
מגבלה רפואית זכאי
להופיע בפני ועדת
כושר של השירות,
שתפקידה להתאים את
סוגי העבודות והתנאים
הפיזיים למצבו
הבריאותי של החולה**

**עולה השאלה האם
הנתונים שהועברו
אלינו מהסתדרות
הכללית, ההסתדרות
הלאומית, נציבות
שוויון לאנשים עם
מוגבלות וקו לעובד
מעידים על היעדר
אפליה של חולי סרטן
בשוק העבודה או
שמקרי האפליה אינם
מדווחים בשל חוסר
מודעות של חולי סרטן
לזכויותיהם או לגורם
שאליו ניתן לפנות
במקרים אלה?**

במערכת מתייחס לסוג המוגבלות של הפונה ולא לאבחנה שלו.¹¹⁴ **מעמותת "קו לעובד"**, שמטרתה שמירה על זכויות עובדים, ובעיקר של עובדים פלסטינים,¹¹⁵ נמסר כי הם נתקלו במקרים של מבקשי מקלט חולי סרטן ומחלימים שחוו אפליה כשחברות הביטוח סירבו לבטח אותם – סירוב שלדברי קו לעובד מנע מהם לשוב לשוק התעסוקה.¹¹⁶ **עולה השאלה האם נתונים אלה מעידים על היעדר אפליה של חולי סרטן בשוק העבודה או שמקרי האפליה אינם מדווחים בשל חוסר מודעות של חולי סרטן לזכויותיהם או לגורם שאליו ניתן לפנות במקרים אלה?**

פנינו גם לנציבות שוויון הזדמנויות בעבודה, אולם מהנציבות נמסר כי היא מטפלת בכל סוגי האפליה, למעט אפליה שמקורה במצב רפואי

נציין כי פנינו גם לנציבות שוויון הזדמנויות בעבודה, אולם מהנציבות נמסר כי היא מטפלת בכל סוגי האפליה, למעט אפליה שמקורה במצב רפואי,¹¹⁷ שכן בסעיף 2 לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, תשמ"ח-1988, נקבע: "לא יפלה מעסיק בין עובדיו או בין דורשי עבודה מחמת מינם, נטייתם המינית, מעמדם האישי, הריון, טיפולי פוריות, טיפולי הפריה חוץ-גופית, היותם הורים, גילם, גזעם, דתם, לאומיותם, ארץ מוצאם, מקום מגוריהם, השקפתם, מפלגתם או שירות במילואים שלהם, של בני זוגם או של הורה האחר של ילדם, ובכלל זה קריאתם לשירות מילואים או השירות הצפוי בשירות מילואים, לרבות מחמת תדירותו או משכו, כמשמעותו בחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986, הצפוי להם, בכל אחד מאלה: (1) קבלה לעבודה; (2) תנאי עבודה; (3) קידום בעבודה; (4) הכשרה או השתלמות מקצועית; (5) פיטורים או פיצויי פיטורים; (6) הטבות ותשלומים הניתנים לעובד בקשר לפרישה מעבודה". **כלומר החוק אינו כולל אפליה שמקורה במצבים רפואיים, לרבות טיפולים אונקולוגיים, למעט איסור אפליה בשל טיפולי פוריות או טיפולי הפריה חוץ-גופית.**

¹¹⁴ ויקי בר-אל, מנהלת מחלקת שירות לאזרח, נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, שיחת טלפון, 21 בינואר 2026.
¹¹⁵ משרד המשפטים, גיידסטאר, [קו לעובד \(ע"ר\) | עמותה](#), כניסה: 22 בינואר 2026.
¹¹⁶ דיאנה בארון, מנהלת מדיניות ציבורית, קו לעובד, תשובה על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, דוא"ל, 22 בינואר 2026.
¹¹⁷ ליאור עובדיה, נציבות ארצית לשוויון הזדמנויות בעבודה, משרד הכלכלה והתעשייה, שיחת טלפון, 20 בינואר 2026.